

non potui in præfate resolutionis obsequium captivare intellectum ob dictas rationes, quæ mihi urgere videbantur.

ANNOT. AD DISC. XVI. cum quatuor seqq.

AD materiam præcedentiam inter Clericos, de qua in his discursibus agitur, videantur ea, quæ habentur infra in hoc Supplemento, disc. 41. 42. & 43.

AMPURIEN. ET CIVITATEN. PRÆCEDENTIAE

PRO CAPITULO COLLEGIATÆ, LOCI NUNCUPATI

DEL TEMPIO.

CUM CANONICIS CATHEDRALIS AMPURIEN.

Causa variè decussa per Rotam.

Canonici Cathedralis associantes Episcopum in visitatione, seu alia occasione sibi assistentes, An præcedant in Ecclesia Collegiata ejusdem Ecclesiæ capitulum & Dignitates, sive in alia Ecclesia Parochum, aut proprium Prælatum, & rectorem.

SUMMARIUM.

- 1 Facti series.
2 Decisio causæ.
3 Conclusio ut Capitulo Cathedralis debeantur præminentia, intelligitur intra propriam diocesim.
4 Capitulum præcedit omnes etiam in eorum propriis Ecclesiis, & de ratione.
5 Universitates & corpora universalia præcedunt singulos licet digniores.
6 Canonici associantes Episcopum in visitatione, an dicantur habere jurisdictionem & esse Visitatores.
7 Capitulum potest representari ab uno, vel duobus Canonici tantum, & quando id procedat.
8 In quo consistat consuetudum, seu Juristarum doctrina, & excellentia.

DISC. XVII.

Quamvis Ecclesiæ Cathedralis Ampurien. & Civitaten. quilibet suos limites distinctos habeat, ut in alia Ampurien. & Civitaten. Cathedralitatibus, seu unionibus supra, hoc eod. tit. disc. 7. Nihilominus quia Capitulum Cathedralis Civitaten. actualiter & de facto deficit, Hinc sequitur, quod Capitulum alterius Cathedralis Ampurien. pariter de facto in illa etiam diocesi, perinde ac si accessoriè & subjectivè unita esset, eandem gerit personam, seu facit figuram, præsertim vero Episcopum hanc diocesim visitantem, duo Canonici dicte Cathedralis Ampurien. associari solent. Unde propterea occasione visitandi Ecclesiam Collegiatam sub Gregor. XV. erectam in Oppido nuncupato del Tempio, quod supponitur subrogatum loco antiquissimæ Civitatis Pansarie, alias Civitaten. nuncupata & diruta, orta est controversia, An in choro alique functionibus dictis Canonici Cathedralis deberetur præcedentia supra ipsius Ecclesiæ Collegiatæ Capitulum, quod collegialiter intervenit; Et introducta causa in Rota coram Melio sub die 28. Novembris 1659. ad favorem Canonicoꝝ Cathedralis prodit resolutio, a qua tamen, in altera disputatione habita coram eodem occasione novæ audientie, recessum fuit sub die 19. Aprilis 1660., seu verius dicta prior resolutio declarata fuit, ut scilicet intelligenda veniat, inter Capitulum Cathedralis capitulariter cum Episcopo intervenientem, secus autem ubi agitur de Canonici singularibus, ac discretivè à Capitulo intervenientibus.

Quamvis autem, postea hujusmodi Ecclesiarum, & diocesum omnimoda distinctione, de qua per unionem æquè principaliter conservari dicitur, ut d. disc. 7. etiam hæc secunda decisio reformatoria parum præcedentiam esse, hoc quia præminentia debita Capitulo Cathedralis in omnibus Ecclesiis etiam supra eorumdem Capitula, Prælatos, seu Rectores, procedunt in proprio territorio, seu diocesi, in qua urget ratio jurisdictionis, & superioritatis, non autem in diocesi diversâ, in qua tale Capitulum habetur pro persona privata, nullamque præminentiam figuram facit; Nihilominus quia de facto observantia est in contrarium, etiam circa regimen, & jurisdictionem (sede vacante, juxta decisiones,

de quibus in dicto disc. 7. Idcirco præsupposito hoc statu, & donec revocentur dictæ decisiones, alias de stylo præsupponenda, probabiliter beneque fundatam dixi hanc secundam resolutionem ita distinguentem. Unde propterea consilii Capitulum Collegiatæ, pro quo scribebam, ut acquiesceret, potiusque assumeret sub nomine totius diocesis negotium principale super dicta omnimoda separatione Ecclesiarum, & diocesum.

Postea vero unitate, etiam prima decisio, in iis quæ juris sunt, dixit veritatem in abstracto super præcedentia debita Canonici Cathedralis supra proprios Canonicos, Rectores, vel Prælatos in ipsismet eorum Ecclesiis intra diocesim, sed fallacia fuit in applicatione, bene declarata per posteriorem resolutionem, quoniam intelligitur, quando dicti Canonici collegialiter constituunt Capitulum Cathedralis, cui supra omnes debita est præcedentia, Ex ea clara ratione, quod illud constituit unum, & idem corpus cum Episcopo, ideoque sicut ille omnes, & ubique in diocesi præcedit, ita etiam Capitulum, ne membra separantur à suo capite, Felin. in cap. cum non liceat. n. 2. de præscrip. Gemin. in cap. quamvis. §. quantumvis. de præbendis in 6. & ceteri per Gratian. disc. 11. n. 2. cum seq. Barbof. de Canonici c. 18. n. 44. cum seq. ubi plures refert resolutiones Sac. Congregationis.

Alia etiam accedente ratione, quod pones Capitulum resideret Episcopalis jurisdictioni, & superioritas supra omnes saltem habitualis, ad actum deducibilis sede vacante, vel etiam plena in plerisque casibus, ideoque semper Superior præcedere debet subditum, atque super eum præminentiam habere, ut habetur etiam in Surrentina, & in aliis sub rit. de jurisdictione; Et ob quam rationem intellectus non acquiescit opinioni, quam aliquando tenuit Sac. Congregatio Rituum, ut in funeribus quæ fiunt in Ecclesiis Regularium cum intervenit Capitulum Cathedralis, præminentia celebrandi officium spectare debeat ad Prælatum Regularem, seu ab eo deputandum, eo modo, quo spectat in concursu Patochi, & vel Capituli Collegiatæ, quoniam magna differentia est inter unum casum, & alterum, ob dictam rationis diversitatem, ut habetur deductum in Calaritanâ funeratione, hoc eodem tit. disc. 22.

Non bene autem hæc applicabatur ad casum controversæ, in quo non agebatur de Capitulo, sed de aliquibus Canonici singularibus, qui licet digniores essent singulis Canonici Collegiatæ, nihilominus cedere debent locum Capitulo, seu Collegio, ex regula quod universitates, seu corpora politica præcedunt singulos quamvis alias digniores, Gratian. dicta disc. 11. n. 10. cum seq. Barbof. de Canonici, cap. 18. n. 63. Et in specie dec. 111. n. 8. & seq. par. 5. rec. atque in hujus causæ secunda decisio.

Scribentes in contrarium, fundamentum in eo constituiebant, quod isti Canonici non intervenirent in ea Ecclesia voluntariè, ac jure inter privato, sed potius jurisdictionaliter tamquam Superiores, associando scilicet Episcopum in visitatione ad præscriptum Sac. Conc. Trident. sess. 25. de reform. cap. 6. & consequenter, quod tamquam Superiores tunc præcedentiam habere debeant contra Capitulum subditum visitandum; Verum quamvis assumptum in abstracto subsisteret, adhuc tamen fallacia erat in applicatione, quoniam ut habetur particulariter actum in Romana Religiosis Ministrorum sub titulo de Regularibus, circa præcedentiam Sociorum, seu Assistentium Generalis supra Provinciales, vel Correctores, id rectè procedit quando socii tunc etiam conjuncti, coequali, ac decidendum vorum habentes cum Prælato, cum quo unum, & idem corpus politicum constituunt, representativum personæ intellectualis Visitatoris, Quod dicit non potest de hujusmodi Canonici ad præscriptum dicti decreti conciliaris associantibus Episcopum visitantem, & pro prælatum solum assistentiam, prout facti ead. & pro consilio, non autem cum voto decisivo, & tamquam conjuncti.

Satis quoque infestabant eum copiosis allegationibus super conclusionem, de qua in Casaravanziana Canonici, sub tit. de Canonici, & Capitulo, ac in decisionibus in ea causa editis coram Duxotto, Pichio, & Albergato, quod scilicet Capitulum potest representari etiam per duos Canonicos, quinimo etiam per unum in quo totum jus Capituli resideret potest; Sed pariter admittendo conclusionem tantquam veram, dicebam fallaciam consistere in applicatione, ideoque probris inane, ac extra propositum manebat illa copiosa allegationum congeries, ex qua ignarum vulgus iudicium eformare solet, quoniam id rectè procedit, quando ceteris Canonici censuratis, seu alias impeditis, vel deficientibus,

libus, aliqui licet pauciores, etiam tres, vel duo quinimo unus sunt non impediti, & habiles ad representandum universalitatem, & corpus politicum Capituli, eujus nomine expressè actum tantquam Capitularum, ex deductis in ead. Casaravanziana, quæ omnia in præfatis deficiebant, quoniam isti Canonici in hoc actu non interveniebant nomine Capituli tamquam explicitè actum universalitatis, seu Capitularum, sed tamquam singulares Episcopum associantes.

Item quia non deficiebant, neque impediti erant alii Canonici, qui remanent in ipsa Cathedrali, ubi constituiebant Capitulum, quod est unicum corpus individuum unius formalis, seu intellectualis personæ representativum, & consequenter non poterat unum, & idem corpus, eodem tempore esse in duobus locis, ideoque verificabatur id, quod frequèntissima, & quotidiana est inca diendi consuetudo, consuetudinem eruditionem, & excellentiam, non consistere in cumulo allegationum, cuique longè infra mediocritatem satis facili obliorum, & collectorum copiam, sed in applicatione congrua ad casum, de quo agitur, & ex qua incongrua applicatione, seu incongrua conclusionum confirmatione fieri solita per modestos potius collectores, & transcriptores, quam Doctores, adeo magna inolevit consuetudo, in dies major, ac intolerabilis efficienda in ista facultate, Et sic totum consistit in bene distinguendo, & congruè applicando.

MAJORICEN. PRÆCEDENTIAE PRO CAPITULO CATHEDRALIS CUM VICARIO GENERALI.

DISCURSUS PRO DIRECTIONE.

An, & quando Vicarius Generalis Episcopi in Choro alique functionibus præcedat capitulum Cathedralis, ejusque Dignitates, & Canonicos, vel potius è converso eis locum cedere debeat.

SUMMARIUM.

- 1 Causa controversa.
2 Referitur opinio volentium Vicario non competere præcedentiam supra Capitulum, & primam Dignitatem.
3 Contrariam opinionem tenet Sac. Congregatio Rituum.
4 Quando contraria consuetudo etiam bene probata non suffragatur.
5 Consuetudo, per quam inferior præcedit Superiorem, est corruptela.
6 Quando consuetudo sit sustentabilis.
7 Consuetudo, quæ canonizat unam ex duabus controversis opinionibus, non est contra jus.

DISC. XVIII.

Degenate Capitulo Cathedralis Majoricen. præcedentiam Vicario Generali Episcopi, curavit ille obtinere à Sac. Congregatione Rituum scriptum, antiquis ac frequentibus ejusdem Sac. Congregationis decretis conforme; super Vicariis præcedentia adversus Capitulum, ejusque primam Dignitatem; Cumque agentes pro Capitulo curarent hujus scripti revocationem obtinere, atque meum requisissent patrocinium, dixi inane laborem esse ita absque justificationibus hujusmodi opus tentare, quoniam quicquid super hoc articulo tribentes variavere, Sac. Congregatio finitè tenet opinionem Vicario favorabilis super ejus præcedentia, excepto casu, in quo Dignitates, & Canonici cum pluralibus, & planetis Episcopo assistentiam facerent. Ideoque antequam opus tentaretur, consilium obtinendum esse remissoriam, ad effectum probandi consuetudinem per eosdem agentes constanter præsuppositam, prout obtenta fuit, cum incertitudine tamen quid inde sequutum sit.

Pro institutione tamen ejusdem Capituli, atque ad effectum bene concludendi probationes, eidem agentibus instantibus, discussum edidi, in quo dicebam; Quod licet Menoch. conf. 51. & 257. & latius Joannes Pichardus apud eundem Menoch. conf. 53. plene ac elaboratè, cum pluribus auctoritatibus, & rationibus ibi videndis, subsistentem partes Capituli ejusque primæ Dignitatis, ac etiam satis urgeat ratio unitatis corporis, quod constituunt Episcopum tamquam caput, & Canonici tamquam membra, unde propterea incongruum, & monstruosum est, ut inter caput, & membra in eodem corpore aliquid extraneum commisceatur, ex plenè collectis per Gratian. disc. 111. n. cum seq. Marefcott. Card. de Luca, Lib. III.

lib. 1. var. cap. 69. apud quos ceteri. Alii verò distinguere soleant inter actus jurisdictionales, & non jurisdictionales. Nihilominus Sac. Rituum Congregatio, hac distinctione rejecta, excepto solum dicto casu assensitæ cum paramentis, indefinitè sequitur opinionem Abb. conf. 21. par. 1. quod ceteri sequuntur deducti in voto Cantucci registrato apud Gratian. dicta disc. 111. n. 24. & seq. super præcedentia Vicario debita, ut patet ex declarationibus registratis per Barbof. in summa Apostolicarum decisionum, verbo Vicarius Generalis circa locum, & præcedentiam, collectan. 714. atque hoc jure vivitur quoties non consistet de legitima consuetudine bene probata.

Quatenus verò ad hujusmodi consuetudinem pertinet, advertebam plures casus distinguendos esse, Quorum primus est, quando Vicarius Generalis, absente Episcopo, intervenit in Capitulo, vel altera functione tamquam Præfidentis & superioris, loco & vice Episcopi absentis, & tunc dicebam desperatum opus videri, quoniam dum intervenit tamquam Præfidentis & superioris, omnino incongruum est, ut locum cedat subditis & inferiori, unde quando etiam hujusmodi consuetudo probaretur, illa reparatur potius corruptela, qualis dicitur ea, per quam subditus præcedat Superiori, ut in specie habetur in dicto voto Cantucci, & admittitur apud Gratian. dicta disc. 111. n. 16. cum seq. & generaliter Greg. dec. 310. n. 5. & Adde. ad eum dec. 124. Rota dec. 3. & 111. par. 5. rec.

Clarius verò ac extra difficultatem, quia isto casu consuetudo erat omnino improbabilis, dum in factis supponebatur illi Vicarium, seu delegatum particularem, qui in ista Ecclesia deputari consuevit pro solo interventu, seu præfidentia in Capitulo vice Episcopi absentis, quoties non est in habitu canonicali, primum locum occupare, Si enim iste Vicarius particularis, qui proinde ad differentiam Vicarii Generalis nuncupatur Capitularis, minore abque dubio habens jurisdictionem, & præminentiam, atque jure foranei potius censendus præcedit, multo magis extra difficultatem eadem præcedentia debetur Vicario Generali in universali Episcopali jurisdictione representante Episcopum, cum quo unum & idem tribunal constituit.

Alter casus est, ubi agitur de actibus Collegialibus, seu Capitularibus, in quibus intervenit etiam Episcopum, ut est in celebratione Synodi, in processionibus, & similibus, & tunc licet, ut dictum est, Sacra Congregatio tenet opinionem Abbatis & sequamur super Vicariis præcedentia, Nihilominus id non est expresse determinatum in jure, sed est articulus inter Doctores controversus, & in quo, ubi auctoritas Sac. Congregationis non urgetur, probabilior magisque fundata videtur diversa opinio, quam subsistent Menoch. Pichard. Marefcott. & Gratian. locis citatis, & ceteri apud eos, ob dictam satis convincentem rationem unitatis corporis, unde propterea monstruosa est alterius extranei intersecatio; Ac etiam, quia præsentè & interveniente Episcopo, necessarius non videtur intervenus Vicarii, ejus officium non est necessarium, quoniam Episcopum potest judicare & administrare per se ipsum, ac nullum habere Vicarium, ut apud Cavaler. dec. 418. & habetur in Acerem. disc. 24. & in aliis sub tit. de jurisdictione, ideoque ubi dicta consuetudo probaretur, etiam simplex quadragenaria, quinimo & minor, meo iudicio videretur sufficiens, quoniam non agit de consuetudine habente positivam juris resistantiam, sed potius declinante unam ex duabus opinionibus in articulo controverso, ideoque magis præterquam contra jus, juxta dec. Pucei 240. in fin. lib. 3. dec. 26. n. 7. par. 3. rec. incertum tamen est, quid inde sequutum sit; Sed ex dicta ratione, satis honesta & probabilis mihi videbatur Capituli præfentio.

MAJORICEN. FUNCTIONUM PRO CAPITULO CATHEDRALIS, CUM ARCHIDIAcono ALISQUE DIGNITATIBUS.

Causa disputata in Congregatione Rituum occasione remissoria obtenta.

De functionibus Pontificalibus, vel majoribus, quæ absente, vel impedito Episcopo pertinent ad Archidiaconum, seu primam dignitatem, An ex consuetudine sint ad dispositionem capituli, sicut faciendæ sint per capitularem ab eo deputatum.

Et de stylo Sacrae Congregationis super concessione remissoriae ad probandas hujusmodi consuetudines primae dignitatis praedictales. Item ius administrandi Sacramenta Episcopo infirmo, eique mortuo faciendi exequias, ad quem pertinet, An ad Parochum, vel ad capitulum, seu primam dignitatem cathedralis.

S U M M A R I U M.

- 1 Facti series.
2 De stylo Sac. Congregationis concedendi remissoriae inferiori adversus primam dignitatem super probatione consuetudinum cum clausula, sine praedictio.
3 Declaratur quomodo & quando dictus stylus procedat, & de illustratione.
4 Consuetudo ut inferior faciat functiones primarias, debet esse immemorabilis.
5 Ubi agitur de probatione per immemorabilem, ista exigit canonizationem per tres conformes.
6 De differentia, ubi prima dignitas contendit cum alia dignitate inferiori singulari, & ubi cum Capitulo, & de ratione.
7 Vicarius capitularis, vel generalis non potest se ingerere in functionibus pontificalibus in praedictum primae dignitatis.
8 Accedente fumo datur remissoria cum retardatione etiam in executione.
9 Episcopo infirmo, vel mortuo, ius administrandi sacramenta, vel faciendi funus pertinet ad Capitulum private ad Parochum.
10 Dignitates non sunt de Capitulo.
11 De ratione ob quam ad primam dignitatem pertinet facere functiones pontificales & majores.
12 Sentis vacante, an de iure exercitium jurisdictionis pertinet ad Archidiaconum primam dignitatem.
13 Facere funus Episcopi, vel alteri primario Viro dicitur functio maior & pontificalis remissive.

D I S C. XIX.

Præcedente Capitulo Cathedralis Majoricen. de illius Ecclesiae consuetudine, functiones pontificales & majores habentes vel impedito Episcopo, explicandas esse per illum Capitulum, quem ipsam Capitulum pro tempore deputaret, non autem per Archidiaconum primam dignitatem, vel successore per alias dignitates, idemque circa administrationem sacramentorum Eucharistiae, & extremae Unctionis Episcopo infirmo, eisdemque de iure funera, seu exequias, a pluribus annis casus subfuit occasione de hoc dubitandi, stante quod Archidiaconum, aliaque dignitates (quae iuxta dispositionem juris ibi a contraria consuetudine non alterantur, non sunt de Capitulo, neque in eo votum habent) ex Apostolica dispensatione, annexum quoque haberent Canoniarum, cuius ratione utopote existentes de Capitulo, istius iura potius, quam dignitatis conservare curantur; Cum autem casus dedisset, Archidiaconum primam dignitatem, ac etiam alteram Sacristiae, sine canonice provisione esse, unde propterea illi moderni illarum possessiones non erant Capitulares; Id proinde hinc controversiae causam dedidit, praetendente Archidiacono primam dignitatem, & successore alia dignitate postmodum veniente, iuxta dispositionem iuris, hodie ex tot declarationibus Sac. Congregationis redditam inconvocabilem, ad ipsam potius iustitiam ius explicandi pontificales ac majores functiones, & successore alia dignitate, unde introducta causa in Sacra Congregatione Rituum, atque allegata ex parte Capituli dicta contraria consuetudine, ut hujusmodi functiones explicari non deberent nisi per unum ex hujusmodi consuetudinem probandum, petitaque ad Capitulum consuetudinem probandum, floria; Cum hinc altera pars se opponeret, praetendendo eam concedendam non esse, nisi iuxta stylum Sac. Congregationis recitandi cum clausula non retardata interim possessione prima dignitatis.

Sup. hoc assumpta disputatione, cum ex parte Capituli vehementer fundus dictae consuetudinis daretur, per multas bene concludentes attestaciones epellanorum aliorumque ministrorum, qui longissimo tempore in ista Ecclesia versati erant; Dicitur scribens pro Capitulo etiam cum sensu veritatis (qualem Sac. Congregatio agnovit, concedendo simpliciter, & absque dicta clausula remissoriae & compulsiorem) hujusmodi stylum, quem admittere verum & praedictum, ut praefertim sciebam fuisse praedictum in una Mel-

phiten. ac etiam in altera Vigilien. de quibus habetur mentio infra in Parmen. praecedente disceptatione procedere in casibus, de quibus agebatur in dictis Melphiten. & Vigilien. ac similibus; scilicet contentio est inter Archidiaconum, & Archipresbyterum, seu primam, & secundam, ac alias inferiores dignitates, cum tunc prima dignitas habeat iuris assistentiam, inferior vero resistentiam, donec probetur consuetudo immemorabilis, quae necessaria est; alia minor non sufficit, ut in praxi Archiepiscopalis Neapolit. cap. 53. Barb. in Summa Apostolicarum decisionum, verbo Dignitatis prima Collect. 253. Rota dec. 244. par. 3. rec. cum aliis, de quibus infra, disc. leg.

Quoties vero in illis, in quibus ius resistit, cessante Apostolico privilegio claro, remanet solum via probationis per immemorabilem, ista utopote alioris indaginis exigit canonizationem per tres conformes, interim vero conceditur manutentio Superiori, seu digniori habenti iuris assistentiam ex iis, quae satis frequenter habentur in Toletana, in Vulturarien. in Anglonen. & in aliis sub tit. de jurisdictione, ac etiam ad materiam decimarum & similium, atque huic rationi bene innixus est hic stylus.

Illa vero ratio adaptabilis non est ad casum, in quo controversia non fit cum aliqua singulari dignitate, vel Canonico, sed cum ipso Capitulo, quod absque dubio est dignus qualibet singulari dignitate quamvis prima, cum semper universalitas vincat singulos, potissime ob Episcopalem jurisdictionem & superioritatem in ipso Capitulo residentem, & Episcopo mortuo, seu alia impedito; Quomodo enim habet ius deputandi Vicarium, cuiuslibet inferiori, prima dignitas obedire tenetur, eumque in Superiori agnoscere, alioque actus jurisdictionis & superioritatis Episcopo mortuo, vel impedito facere potest, ex quodam iure non decrecenti, ex cessante capite remanente tota jurisdictione, seu praesentia Episcopalis, & Cathedralis potestatem ipsorum corpus Ecclesiae Cathedralis constitutum; Ita nulla postquam residentia adesse videtur, ut una cum jurisdictione aliaque praesentis Episcopalis, ista etiam in Capitulo transeat; Et sic non urget illa resistentia, quae urgetur dicitur, quando inferior singulariter consideratus praecedat superiorum, seu minus dignis dignorem; quoniam hujusmodi functiones ita non dicuntur explicari per illum Capitulum inferiorem singulariter & de per se consideratum, sed tamquam representativum Capituli dignioris, & superioris.

Et licet ista ratio sola, & de per se, in puncto juris non sufficiat, quia passim decitum est per Sacram Congregationem, Vicarium Capitulum non posse in hujusmodi functionibus se ingerere in praedictum primam dignitatis, quinimo neque Vicarium generalem, etiam ita expresse demandante Episcopo, qui desuper statuendi potestatem non habet. Attamen eadem ratio considerabilis est in ordine ad consuetudinem, ut ista dici non possit irrationabilis, seu habens positivam iuris resistentiam, unde successore praesentis requiratur immemorabilis, sed sufficiat, vel ordinaria decennialis, vel ad summum quadragennaria, utopote, potius praeter quam contra ius, sive potius iuris interpretativa, quam correctiva.

Multo magis ad effectum praesentis disputationis, accedente vehementer fumo, ex quo regulariter exceptis causis beneficiis, ad effectum remissoriae non necessario excluditur suspicio calumniae, & successore pro iudicis arbitrio etiam in iudicibus possessoriis & executivis concedi solet remissoria cum retardatione, quamvis alia regula esset in contrarium, ut apud Seraph. dec. 298. apud Rojas dec. 121. n. 1. & 266. n. 9. & in aliis; Et haec quoad majores & pontificales functiones.

Quo vero ad administrationem Sacramentorum Episcopo infirmo, ac officium super funere eo defuncto, alii huius partis defensoribus credebant casum esse planum pro Capitulo ob aliquas declarationes eiusdem Sac. Congregationis, praesertim de recenti in uno Telsina 1. April. 1666. in quo firmatur hujusmodi functiones spectare ad Capitulum Cathedralis private ad Parochum, intra cuius limites domus Episcopalis sita sit, ac Episcopus vivat, & consequenter cum sit functio Capitularis, non poterat Dignitates in eam ingerere, quoniam circumscripta consuetudine, quae in ista Ecclesia non adest, de iure Dignitates non sunt de Capitulo, ex dectis per Barb. de Canonis, cap. 5. n. 1. Unde propterea habemus in beneficiis, ut conclusio quod possessio Canoniarum capi debet capitulariter, locum non habet in Dignitatibus, nisi de particulari consuetudine sint etiam de Capitulo, ut dec. 175. & 178. apud Pol. de manu. in Bivenen. Archiepiscopatus 4. Julii 1646. cor. Melia. & in aliis.

Verum diversa erat mens sententiae quae praemissa quae dicta sunt, de functionibus maioribus & pontificalibus, in istis

S U M M A R I U M.

in istis quoque locum habeant, Admittere siquidem tamquam certum & indubitatum, etiam seclusis dictis declarationibus, quod hoc ius spectaret ad Capitulum private ad Parochum; Tum quia profertur incongruum & monstruosum videtur, ut ille, qui comparativè ad Episcopum est ovis, seu subditus & inferior minor, ita sit scilicet Pastor, ac sui Superioris, & Domini Superior; Tum etiam quia cum corpus formale Ecclesiae Cathedralis, ut frequenter in aliis hoc ius, & alibi habetur, constituitur per Episcopum tamquam caput, & Capitulum tamquam reliquum corpus, cuius membra sunt Canonici, & Dignitates; Idcirco ad reliquum corpus pertinet capiti infirmo, seu laboranti occurrere, sive ipso deficiente, totumque ius, sive jurisdictionale, sive praedeminentiale ex quodam iure non decrecenti ut supra praesens reliquum corpus remanet.

Difficultas vero est, his etiam positis, cum ipsum Capitulum sit corpus inanimatum, quod per seipsum naturaliter, & de facto explicare non potest hujusmodi officium exercitium, explicandum a persona singulari. Quod scilicet ista persona debeat esse illa, quae in isto corpore sit dignior, ac faciat primam figuram, nam etiam reliquae functiones majores, & pontificales, absente, vel impedito Episcopo, habitualiter ad Capitulum ex dictis rationibus pertinere debent, sed quoad actum, seu exercitium pertinent ad primam dignitatem tamquam principale & dignis membrum istius corporis. Eodem modo, quo iuxta quotidianam praxim in omnibus functionibus & actibus, etiam probandis, & merè ceremoniis, in quibus Capitulum, Civitas, seu aliquod Collegium, tam ecclesiasticum, quam saeculare, totum & collegialiter de facto intervenit, dignior, seu primus inter illius corporis membra pro omnibus loquitur. Ac eo modo quo Christo interrogato totum Collegium Apostolorum, quem esse dicebant, Petrus tamquam inter eos primus ex persona omnium respondit, Tu es Christus Filius Dei vivi, &c. Atque ista est ratio, ob quam hujusmodi functiones pertinent ad primam dignitatem, qualia licet in actibus merè capitularibus, Dignitates non sint de Capitulo, in praeminentialibus tamen sunt de isto corpore; eisque membra digniora.

Adeont non desint volentes, de iure, ac circumscripta Conciliari dispositione, jurisdictionem Episcopalem habitu competentem Capitulo, in exercitio spectare ad Archidiaconum, seu primam dignitatem. Quod etiam post Concilium aliqui volunt, illo intermedio tempore, quoad Vicarii deputationem proceditur, licet haec opinio cessante consuetudine non sit recepta; Cum de reliquo nulla videatur differentia inter istas functiones concernentes personam Episcopi infirmo, vel mortuo, alias, quoniam ut habetur in Mediolanen. interdicti, sub tit. de jurisdictione, disc. 30. hujusmodi functiones funeris Viri in loco primarii, inter majores & pontificales numeranda videntur.

Ideoque concludebam, punctum generaliter, & indefinitè consistere in eo, quod quoadmodum quoad jurisdictionem, & alia concernentia Ecclesiae administrationem, Capitulum facultatem habet exclusivè ad Dignitates, alium deputandi in Vicarium & Oeconomum pro jurisdictionis, ac administrationis exercitio, ita etiam eandem facultatem habet quoad hujusmodi praeminentialia ex consuetudine, non contra, sed praeter jus, cum aliud sit agere de casu controversiae inter ipsas singulares Dignitates, ut minus dignus praecedat dignorem, in quibus terminis intrat jus iuris resistentia; Aliud vero inter ipsum corpus habens praeminentialia habitualia, & eius membra, in quibus residet exercitium.

PARMEN. PRAEDECENTIAE PRO ARCHIDIACONO

CUM ARCHIPRESBYTERO CATHEDRALIS.

Causa disputata in Sacra Congregatione Rituum, & resoluta ut infra.

De praecedentia inter Archidiaconum, & Archipresbyterum, & ad quem respective pertinet, absente, vel impedito Episcopo, majores, ac pontificales functiones peragere; Et an hodie hujusmodi praeminentialia competant ratione ipsius Archidiaconi, seu Archipresbyteralis dignitatis, vel potius ratione primae dignitatis, quocumque vocabulo nuncupetur.

- 1 Facti series.
2 Resolutio Sacrae Congregationis.
3 Dissinguntur puncti, seu inspectiones causa.
4 In Italia regulariter Archidiaconatus est prima dignitas.
5 Quomodo dignoscatur prima dignitas.
6 An ex sessione in loco dignior.
7 In eadem Ecclesia possunt esse duae majores, & prima dignitates coaequales.
8 Sinistrum latus quandoque dignior reputatur.
9 Non implicat quandoque minus dignum occupare locum digniorem, & de ratione ob quam in choro Archipresbyter sedet in digniori loco quam Archidiaconus.
10 Praeeminencia explicandi functiones pontificales, & majores spectat ad primam dignitatem quocumque nomine nuncupetur.
11 De decisionibus aegribus de Archidiacono cum Archipresbytero quomodo intelligende sint.
12 De ratione ob quam ad primam dignitatem haec pertinent.
13 Quomodo intelligenda sint ea, quae apud canones habentur de Archidiacono & Archipresbytero.
14 Archidiaconus, & Archipresbyter nostrorum temporum sunt tales non proprie, sed abusive.
15 De dicto Innocentii circa Archidiaconum Parme & n. 23.
16 Consuetudo in hac materia debet esse immemorabilis.
17 De requisitis immemorabilis, & quomodo praestitae Sac. Congregatio in concedenda remissoria.
18 Sententia recipit interpretationem a iure.
19 Unde proveniant agnovoca, quae in hac materia sumi solent.
20 De ratione, ob quam Archipresbyter in ista Ecclesia non potest praesidere haec praeminencia.
21 Non deservit Doctoribus circa consuetudines ac ea, quae facti sunt.
22 Innocentius IV. fuit Canonice Parmensis.
23 Expenditur dictum Innocentii, de quo num. 15.

D I S C. XX.

Antiqua est praecedentia, ac praeminentialium contentio, inter Archidiaconum, & Archipresbyterum Cathedralis Parmen. in qua ex aliis praecedenti factulo in causa scribentibus, quorum labores oblivio sepulchro non subjecerunt, pro Archidiacono scripti Barbatia cons. lib. 3. pro Archipresbytero Riminal. hun. cons. 15. Unde de anno 1575, prodit sententia Episcopi, per quam declaratur, Archidiaconum ibi obtinere primam dignitatem, tam de iure, quam ex dispositione eiusdem libri lris Ecclesiae Ordinarii, seu Bernardi nuncupati, in omnibus functionibus ac actibus, tam publicis, quam privatis, praecedere debere Archipresbytero, aliaque dignitatibus, praeterquam in administratione Divinorum, ac etiam in quali possessione sedendi in primo stallo chori à dextris Episcopi, in qua praeminencia concessa fuit Archipresbytero manutentio, falsis in hoc iuris Archidiaconi in petitorio, Cum autem in hoc saeculo casus dedisset, praedecessorem Archidiaconum, spatio annorum circiter 35. solo Diaconi ordine contentum suae dignitati annexo, ad presbyteratum ascendere noluisse. Hinc proinde cessavit occasio hujusmodi controversiarum super praeminencia explicandi pontificales, ac majores functiones in divinis, hoc tempore per Archipresbyterum utopote Sacrae domo explicatas; Resignato vero Archidiaconatu successore presbytero, hic praetendere capiti hujusmodi functiones ad se spectare, & quamvis ad ius ista evitanda concorditer compromissum inierint, attamen arbitri inter se discordes consilium petierunt à Sacra Rituum Congregatione, à qua post plures propositam causam prodit quaedam resolutio, cui neutra partium acquievit, unde propterea pendet repropositio.

In hujusmodi autem disputationibus, praesertim in ultima, quando nota erant utriusque partis motiva, & fundamenta, scribens pro Archidiacono, pro clariori, ac methodica resolutione, distinguebam controversiam in quatuor inspectiones, seu punctos; Primò nempe circa qualiter primae dignitatis post Pontificalem penes quem hujusmodi contententium resideret, Secundò circa functiones pontificales, & primarias ad Episcopum volentem regulariter pertinentes, prout sunt, delatio Sanctissimi in solemnibus processionibus Corporis Christi, & Coemae, distributio candelarum, palmatum, & cinerum, celebratio Missae solemnis in diebus Nativitatis Domini, Resurrectionis, Pentecostes, & Sancti Trinitatis.

tularis, seu præcipui Protectoris, cum similibus. Ad quem scilicet, absente, impedito, vel nolente Episcopo, hujusmodi functionum explicatio pertinet in merito puncto juris, scilicet consuetudine: Tercio circa præcedentiam, ac præminentiam in genere in reliquis omnibus functionibus & actibus, tam publicis, quam privatis, ac tam jurisdictionalibus, quam ceremonialibus explicari solent per aliquam Dignitatem, ut sunt præsidere in Choro, convocare Capitulum, dirigere processiones, indicare principium, vel finem officii, dare candelam, palmam, & cinerem ipsi Episcopo celebranti, eidem præsentare ordinandos, cum similibus. Et quarto deinde, posita in præmissis omnibus dispositione juris, An & in quo illa alterata sit per hujus Ecclesie particularem consuetudinem, vel statutum, seu librum, qui nuncupatur *Ordinarius*, seu *Ceremoniale Bernardi*.

4 Quoad primum dicebatur, tam de jure, quam de facto, fundatam esse Archidiaconi intentionem super qualitate, seu præminentia primæ Dignitatis; De jure quidem in Italia non docto de limitatione, regula est, Archidiaconum esse primam Dignitatem, Archiepiscoporum vero secundam, ut ceteris allegatis habetur apud Barbof. de can. cap. 3. num. 38. & sæpius firmavit Rota, præsertim apud Merlin. dec. 192. n. 3. & dec. 443. n. 23. p. 8. rec. & 99. p. 10. in quibus concordantibus. Et de facto, quia semper Archidiaconus confertur consuevit per Sedem Apostolicam tanquam prima Dignitas ob fixam, & invariabilem reservationem resultantem a regula quarta; E converso autem Archiepiscopatus confertur consuevit per Ordinarium, quando accidentaliter reservatio ratione mensum, vel ex alia circumstantia aliud non induxit, quod est potissimum indicium, exclusivum primæ Dignitatis, ut advertitur *dist. dec. 99. p. 10. rec.* Et claris accidentibus, dicta sententia Episcopi lata de anno 1575, & quampluribus enunciatis, tam in Synodis, quam in aliis actibus publicis, & privatis, ita ut referendo etiam ad veritatem, casus habere de indubitabili, prout habuit etiam Sac. Congregatio.

Atque observabam, quod non solum Barbatia, ubi supra scribens pro Archidiacono, id supponit tanquam absolutum, sed idem Riminald. iun. d. consil. 151. scribens pro Archiepiscopo id supponit, et non audeat asserere contrarium; Verum in his disputationibus id negabant moderni scribentes, qui ad inducendam in Archiepiscopo dictam qualitatem primæ Dignitatis, ponderabant eam circumstantiam, quod Archiepiscopus sederet in Choro in primo loco ad dexteram Episcopi, quod denotat hanc esse primam Dignitatem, quia dignior ceteris præferatur, ex deductis dec. 518. n. 3. par. 1. d. consil. cum aliis per Adden. ad Greg. dec. 411. Ac etiam quia in dicto ceremoniali, seu libro hujus Ecclesie Archiepiscopo demandantur primarie, & pontificales functiones. Et, quod magis, quia ex Beati Pauli III. Archiepiscopo generaliter commissa dicitur causæ appellationum ex delevatione Apostolica, quod argumentum est primariæ Dignitatis.

Neque obstat dicebant quod Archidiaconus regulariter sit prima Dignitas, quoniam ut constat ex pluri in Ecclesia observantia, etiam in Italia id cernimus limitatum, nam in Cathedrali, seu Metropolitanæ Neapolis est Primicerius, seu primus Diaconus, ut enunciatur *dist. dec. 99. par. 10. rec.* in Cathedrali Melitaniensi est Cantor, ut apud Ottob. dec. 58. & in plerisque aliis est Decanus. Ac respondendo ad dictum argumentum, quod tam per dictam sententiam anni 1575, quam per observantiam reservationis fixæ probata videatur qualitas primæ Dignitatis etiam in Archidiacono, dicebatur quod non inveniuntur in eadem Ecclesia duas adesse majores, seu principales dignitates coæuales, quibus idem titulus conveniat, ita ut æqualiter eadent sub dicta reservatione *regula quarta*, ex deductis *dist. dec. 99. n. 4. par. 10. rec.*

7 Verum hæc præsentio nullum prosteris habebat probabile fundamentum, quoniam licet non implicet dari istum concursum duarum dignitatum aequè principalium, Nihilominus id non præsumitur, sed est probandum, ut ead. dec. 99. par. 10. que videtur in materia magistralis, unde propterea dum præsumptio est juxta generalem Italiam usum ad favorem Archidiaconi, ac etiam per unitatem primæ Dignitatis, idcirco dicebam, Archiepiscopatum gravari onere perfectæ, & conclusivæ probationis, que non aderat, sed potius clare excludebatur tam per dictam sententiam, per quam explicite Archidiaconus declaratur prima Dignitas discretive ad Archiepiscopatum, & alias Dignitates tanquam inferiores, quam etiam per plures reses de communi reputatione & fama, & claris per dictam observantiam univocam, & conclusivam fixæ reservationis *ex regula 4.*

E converso autem adminicula, que adducebantur in contrarium sunt univoca non conclusiva, illum præsertim deducum ex dicta delegatione Apostolica ad causas appellationum cognoscendas, cum id arguat quidem eam esse Dignitatem, cum Sedes Apostolica non solet hujusmodi delegaciones facere nisi personis in Ecclesiastica Dignitate constitutis, non tamen præteresse habentibus primam, seu majorem, cum pendat ab arbitrio Pontificis, ut quotidiana praxis docet, & comprobatur idem Breve, dum absente Archiepiscopo, eadem delegatio dirigitur antiquiori, seu Presidenti Canonico, & tamen juxta hæc lecturam, dum in confesso erat Archidiaconum esse etiam primam Dignitatem coæqualem huic potius in absentia scribendi debebat.

Ad locum vero digniorem in Choro, tres dabam responsiones. Primo, quia non est inconveniens, ut sinistrum latus juxta diversos mores dignius reputetur, ex deductis per Gonzal. ad res. 8. vol. 1. num. 36. & sequen. & 216. numero 55. & sequen. Gratian. *discept. 106. numero 43.* Buratt. & Adden. dec. 488. numero 7. & 8. Atque servatum videmus in antiquis imaginibus Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli.

Secundo quia non implicat, in uno actu particulari, minus dignum præcedere digniorem, & occupare meliorem locum, cum implicentia, seu corruptela adesse dicatur, quando id esse generale, ex deductis apud Greg. & Adden. *dist. 124. & 310.* potissimum quia cum antiquius, ut infra Archiepiscopus esset Vicarius natus in divinis, & spiritualibus, ut potest constitutus in ordine Sacerdotali, ex quo Archidiaconus quamvis habens majorem jurisdictionem in temporalibus, ut potest constitutus in solo ordine diaconali non habet divinum administrationem, ideo non mirum, si in Choro, ubi non agitur nisi de divinis, ratione hujus exercitii, primus locus apud Episcopum ministranti conceditur; Et tertio demum quia ex eadem sententia patet, id esse in lite, dum decernitur manentio ad favorem Archiepiscopi in solo possessorio, reservatis juribus Archidiaconi in petitorio, unde propterea confirmatur status, neque desuper fundamentum constitui potest; Et sic revera quoad illam primam inspectionem, casus videbatur omnino planus, discussus, seu disputatione indignus, ut agnoscebant illud scribentes, dum eodem tempore recurrerant ad particularem consuetudinem, ut infra.

Quo vero ad secundam inspectionem super puncto, seu questione juris in genere de præcedentia inter Archidiaconum & Archiepiscopatum, ac super præminentia explicatis & Pontificales, ac primarias functiones, Dicebam quod tam Barbatia pro Archidiacono quam Riminald. Jun. pro Archiepiscopo ut supra scribentes, ut potest parum callentes praxim Romanæ Curie, in hac parte æquiverant, desumendo totum ex his, que per Doctores disposita habentur in titulis *de officio Archidiaconi, & de officio Archiepiscopi* cum advocatibus Canonitarum ibidem; Hoc autem est æquivoce clarum, quoniam id non provenit ex peculiaritate unius, vel alterius dignitatis, sed ex circumstantia, quod sit Dignitas prima, seu principalis in Ecclesia, quoque cum nomine nuncupetur; Si enim prima Dignitas nuncupatur Decanus, ut frequentius est in Hispania, seu Præpositus, ut frequentius est in Germania, seu quocumque alio vocabulo, ut videmus in Italia, quod est Cantor, ut apud Ottob. *dist. dec. 58.*, seu primus Diaconus ut *dist. dec. 99. p. 10. rec.* cum similibus, tunc ad istam pertinent omnia ea, que apud Sac. Canones, & per DD. habentur de Archidiacono, de quo frequentius DD. loquuntur in conspectu Archiepiscopi, ut dicta generali consuetudine, præsertim Italia, quod prima, & secunda dignitas in Ecclesiis Cathedralibus sub his vocabulis explicari solent; Id enim ut dictum est, provenit ratione Dignitatis primæ, ut patet ex collectis per Barbof. in *summa Apostolicarum decisionum.* verbo Dignitas prima, *collect. an. 253.* & verbo functiones, *collect. 291.* & bene declaravit eadem Sac. Congregatio, ad petitionem Archidiaconi istius Ecclesie sub die 28. Aprilis 1640. per hæc verba præcisè.

Sacra Rituum Congregatio juxta alias respondit, functiones Episcopales Episcopo absente, vel impedito spectare ad primam Dignitatem, quocumque nomine nuncupetur, dummodo sit in sacerdotali ordine constituta, & propterea in casu proposito omnia munia, que ad Episcopatum pertinet, si presentem esset, Archidiaconus prima Dignitate competere, & signanter delevationem Sanctissimi Sacramenti in die ejus festi, dummodo Archidiaconus etiam Missam solemnem eo die celebrat;

Die 28. Aprilis 1640. &c.

Et

11. Et sic plures resolutiones Sac. Congregationis editæ pro Archidiacono contra Archiepiscopatum, ut sunt præsertim in una Meliticensi, per quinque veces circa annum 1628. acerrime disputata. Et me scribente pro Archidiacono de anno 1651. in una Vigilen. & in aliis, ac etiam resolutio Rote in Viterbensi. coram Sacro dec. 244. p. 3. rec. ubi etiam de Archidiacono contra Archiepiscopatum, proveniunt a casu, ex eo quod juxta frequentissimum usum sub hoc nomine prima & secunda Dignitas explicari solent.

12. Ratio enim hujusmodi præminentiam, ut advertitur in *Majoricen. supra, dist. præced.* in eo consistere videtur, quod cum ipse Cathedralis corpus formale constituitur in simul & unicum ab Episcopo tanquam capite, & a capite totum tanquam reliquo corpore, exinde resultat, quod absente, vel impedito capite, jura præminentialia & jurisdictionalia per quoddam jus non decrevisse integrè resident penes capitulum tanquam reliquum corpus, cujus vice & nomine prima Dignitas nomine omnium tanquam primus in ordine, seu primum membrum, explicat hujusmodi actus ab ipso corpore inanimato non explicabiles, ideoque illa distinctio de Archidiacono existente, vel non existente in ordine præsertim hodie non percutit jus, sed factum, eo quia ubi constitutus in prima dignitate talem ordinem non habet, explicare non potest hujusmodi functiones non nisi per constitutum in ordine sacerdotali explicabile, & sic accidentaliter ex defectu ordinis ad id necessari.

13. Antiqua vero distinctio, que apud Sacros Canones & Canonistas habetur de Archidiacono ministrante in temporalibus, & Archiepiscopo ministrante in divinis, procedebat quando erant in usu hujusmodi Dignitates per veritatem, ob administrationem utriusque de jure incumbentem, quoniam unus erat Episcopi Vicarius natus in temporalibus, alter vero in spiritualibus; Illæ autem Dignitates hodie non sunt amplius in usu, unde Archidiaconus & Archiepiscopus hodie in dicitur tales abutisse, aliquis prioris dignitatis reliquias retinentes quod ceremonialis tantum, ut ceteris allegatis habetur apud Lotter. de Benef. lib. 1. quest. 16. num. 107. cum sequen. Sanchez de matrim. lib. 3. disp. 27. in fin. ubi de questione, an coram Archiepiscopo tanquam Parocho generali, seu Vicario in spiritualibus per totam diocesim contrahi possent matrimonia ad formam Concilii Tridentini, & deciditur negativè.

Atque hinc advertendum resultare tertiæ inspectionis, seu puncti resolutionem super aliis functionibus non pontificalibus, sed primis, seu majoribus post eas, quoniam licet in ceremonialibus, seu pontificalibus hujusmodi functiones Archidiacono, seu Archiepiscopo, vel alteri Dignitati respective dirigitur, at tamen ita disponitur, cum dicto præsupposito enformato a frequentiori usum præsertim Italiae, ex regula quod leges adaptantur ad ea, que frequentius accidunt; Sed si casus præbeat, primam, ac respective secundam Dignitatem alio vocabulo nuncupari, tunc ea que disponunt de Archidiacono, & Archiepiscopo, istis respective Dignitatibus conveniunt & applicanda sunt, atque in hoc versatur reus æquivoce leguleiorum in sola verborum formalitate immoventium.

Quare major ac tota hujus causæ difficultas residebat in hujus Ecclesie particulari statu, vel consuetudine, que ex pluribus deducebatur; Primo scilicet ex pluribus testibus deponentibus hujusmodi Pontificales, vel majores functiones per Archiepiscopatum, non autem per Archidiaconum explicari consuevisse; Secundo ex dicto ceremoniali hujus Ecclesie vulgo nuncupato *ordinario* hinc Bernardi, ubi hujusmodi functiones Archiepiscopo demandantur, ad cuius limites ita quoque decernitur in dicta sententia Episcopi Farnesi de anno 1575. Et tertio fortiter ob attestationem antiqui & gravissimi Canonici Innocentii in cap. de multa, nu. 6. de prebendis, quem incidenter tamen, & aliud agendo referunt Hoffenbald. nu. 9. Zabarel. cons. 20. num. 6. Boer. dec. 286. nu. 4. & ceteri, quod scilicet Archidiaconus Parmensis, quamvis reputetur Dignitas, at tamen quasi nullum Archidiaconum actu facit.

16. Singula vero dicta fundamenta examinando, ac reflectendo etiam ad solam veritatem, nullum eorum videbatur solidum, & conclusivum; Quatenus enim pertinet ad primum, receptum est in eadem Sac. Congregatione, isto casu aliam non admitti consuetudinem nisi immemorabilem, cum tali rigore, quod neque ad eam probandum conceditur remissio, ubi constat eam esse improbabilem, ut me scribente pro Archidiacono illa denegata fuit Archiepiscopo eam petenti in dicta Vigilen. de anno 1651. seu 1652. proponente Cardinali Cornelio, ex eo quod docebatur per Constitutionem

Card. de Luca, Lib. III.

nes synodales, aliaque scripturas usque ab anno 1580. circiter id fuisse in controversia, unde propterea resoluta clara improbabilitas, dum præcipuum ac essentialis immemorabilis requisitum est illud, quod testes post pubertatem deponant de visu quadragenarie pacifice possessionis, subdito tempore licet, absque eo quod quidam in contrarium factum, dictum, vel auditum sit, juxta celeberrimam *gloss. in cap. 1. de præscript. in sexto*, quotidie in foro decantatum; Quamvis ubi non consistit de improbabilitate illa conceditur, adhuc id sequitur cum clausula *non retardata interim possessione* prima *Dignitatis*, ut præbatur cum in dicta Meliticensi. ac habetur supra in *Majoricen. dist. præced.* ideoque dictis testibus nulla fides adhibenda erat, Tum quia de præfatis requisitis immemorabilibus, non bene deponentibus, neque examinatis erant ser. ser. & de mandato Sac. Congregationis.

Tum clarior ratione manifeste improbabilitatis, quoniam cum ex dictis Barbariæ & Riminaldi junioris consiliis, disjuncte sententia lata de anno 1575. consistat per seculum hujusmodi controversiam excitatam fuisse, impossibile est dare testes, qui de dicta pacifica quadragenaria de visu deponere possent; Ac etiam quia illa observantia, que rebus jam inductis aniam præbeat credendi talem esse consuetudinem, erat æquivoca, ut potest causata ab accidentaliter deficientia per longinquum tempus annorum 24. et ultra ordinis sacerdotalis in Archidiacono prædecessore, unde Archiepiscopus, subditiatè, & tanquam prima Dignitas habili hujusmodi functiones explicavit.

Ad ceremoniales & sententiam, respondebam in utroque procedi cum regula præscripta per Sacros Canones, & auctoritate Canonistas, ideoque stante propositione, quod sententia recipit interpretationem & intelligentiam a jure, Franchi. dec. 527. nu. 7. Orthob. *dec. 215. n. 18.* potissimum vero dum eadem sententia expressè dicitur, tam de jure quam ex ceremoniali ita determinari, idcirco intelligi debent cum eodem præsupposito, cum quo dicta juris dispositio procedit, quod scilicet Archidiaconus juxta suæ dignitatis naturam, & qualiter in solo diaconali ordine constitutus esset, non descendunt autem ad speciem, seu casum quod Archidiaconus esset sacerdos, unde est casus omnium remansens sub dispositione juris.

Et ulterius advertendum quod de dicto anno 1575. quando prodit sententia, fortius vero de tempore antiquiori, quando per Episcopum Bernardum dictum ceremoniale ordinatum fuit, erecta non erat Sacra Congregatio Rituum, de qua in *Constitutione 74. Sixti V.* & consequenter non poterant illæ declarationes, per quas hodie ista materia dilucidata remanet, quod scilicet pontificales & primariæ functiones competant, non quia fit Archidiaconus, vel Archiepiscopus, ac ratione ipsius Dignitatis, sed quia prima Dignitas quocumque nomine nuncupetur, declarando quod censeri debeat abusus quocumque contraria observantia, quoties non accederet immemorabilis, cujus vigore quocumque titulus de mundo melior, & sic privilegium Apostolicum, seu lex foundationis allegari potest; Minusque penetrata erat hujus præminentie vera ratio superius insinuatam, quod scilicet hujusmodi præminentia verè competat Capitulo, tanquam constituto hujus corporis politici Cathedralis, tanquam hujus nomine prima Dignitas tanquam eisdem corporis dignior, & primus hujusmodi præminentiarum exercitium habet; Sed procedebatur cum antiqua leguleica simplicitate desumendo totum ex his, que disponuntur, vel respective adnotantur *into 14. Decretalium de officio Archidiaconi & officio Archiepiscopi*, ut liquet ex eisdem Barbatia & Riminald. Junior. dicto antecedenti seculo pro utraque parte in causa scribentibus, atque in hoc est antiquorum æquivoce.

Considerabam quoque notabilem circumstantiam, ob quam Archiepiscopus eccidisse videretur ab hoc jure præminentialibus, quamvis alias nisi competente, quia ut efficeretur caput Collegii consistorialis, ut in alia *Parmen. d. cons. sequenti*, inter dictos consistoriales & parochos, fecit extractum à Capitulo, cujus non est amplius membrum, & consequenter impossibile est, ut nomine dicti corporis, & tanquam ejus caput subalternum, ac discretum in vero capite Episcopo, hujusmodi actus sibi vere competentes explicare possent.

Demum quatenus pertinet ad dictam traditionem Innocentii, que apud aliquos magnam faciebat impressionem, ultra propositionem, quam Advocati meo deducebam, ut Doctoribus circa consuetudines, & alias que facti sunt, referendum non sit, Orthob. *dec. 149. num. 14.* Mantici. *dec. 357. n. 6. dec. 174. par. 2. rec. tom. 3. num. 17. cum sequen. & in aliis*

Quod

(Quod tamen, reflectendo ad veritatem, observabam incongrue applicari, utpote in casu ejus recepte limitationis, ubi scilicet agitur de Doctore versato in loco, ac verisimiliter informato, qualis erat casus, quoniam ut patet ex Cisconno ad Platnam, & clarius ex ejusdem Innocentii epistola de anno 1243. relat. per Ughelium tom. 2. *Italia sacra, fol. 226. num. 34.* dicitur Pontifex in minoribus fuit Canonicus Ecclesie Parmen. & sic de statu Ecclesie bene informatus.)

Magis ad rem, indagando hujus dicti originem, seu rationem, advertetbam Innocentium & Hostiensem loqui de illo officio, quod tunc de jure competeat Archidiacono circa jurisdictionalia, quia erat Vicarius natus in temporalibus Episcopi, unde illa consuetudo, qua successivis temporibus paulatim irrepit, ac effecta est universalis, tunc jam in ista Ecclesia initiata erat, per quam haec jurisdictio cessabat.

Quod clarius comprobari observabam, quia in eadem sententia Episcopi Farnesii, lata ut supra de anno 1575. enunciatur sententia lata de anno 1279. per Cardinalem Sabinesem in causa verten. inter Episcopum & Archidiaconum super jurisdictione alias de jure Archidiacono competente, unde propterea de tempore quo scripserant Innoc. & Hostiensis id erat in lite, vel saltem in controversia extrajudiciali, cum idem auctor scripsit sub Gregorio IX. ejus mediato predecesore & Decretalia compilatore ante annum 1243. in quo assumptus fuit ad summum Pontificatum, obiit vero in Civitate Neapolis, gerens ibi personam Pontificis & Regis de anno 1252. unde dicta sententia fuit posterior per annos 25. Et sic quando ipse scripsit, dicta assertio erat vera saltem de facto, sed aliud est agere de jurisdictionalibus cum Episcopo, aliud vero de ceremonialibus & praeminentialibus cum Archiepiscopo, seu Dignitate inferiori, ideoque hujusmodi traditio, in qua positivum fundamentum constituebatur & quae adeo magnam faciebat impressionem pro meo iudicio ad casu quaestionis omnino extranea videbatur, atque seclusa etiam affectione Advocati erga clientem, reflectendoque ad solam veritatem, bonum jus Archidiacono magis assistere mihi videbatur.

**PARMEN. FUNERUM
PRO PAROCHIS,
CUM COLLEGIO CONSORTIALIUM
CATHEDRALIS.**

Casus disputatus in S. Congregat. Rituum & decretis pro Parochis.

De praeminentia debitis parochis in funeribus suorum parochianorum, An locum habeant in funere capitulari, & solemni, in quo interveniat capitulum Cathedralis; Et quatenus non, An idem procedat, si non interveniat dictum capitulum, sed tantum una dignitas, cum Collegio Beneficiorum.

S U M M A R I U M.

- 1 Facti series.
- 2 Decisio Sac. Congregationis.
- 3 In claris non intrant argumenta.
- 4 Capitulum ab uno tantum Canonico constitui potest.
- 5 Parochus in propria Parochia praecedit omnes.
- 6 Canonici Cathedralis singulares non procedunt Capitula inferiora Collegiarum.
- 7 Capitulum Cathedralis praecedit omnes, & de ratione.
- 8 Beneficarii non sunt de Capitulo.
- 9 Declaratur conclusio, quod Collegia & corpora universalia praecedunt singulares.
- 10 Declaratur conclusio, de qua num. 4.

D I S C. XXI.

Sub triplici modo, seu forma in Civitate Parmae funera defunctorum peragi solent. Prima enim species est funerum solemniurn & Capitularium, in quibus ultra altum clerum faculare & Regularem, intervenit etiam totum capitulum Cathedralis; Altera species est simplicium, quae celebrantur cum interventu proprii Parochi, ac illorum clericorum facularium, & Regularium, quos haredi defuncti convocare placeat; Et tertia est mixta, quia invitatur quidem capitulum Cathedralis, sed non solum interveniunt Archiepiscopus & beneficiarii ejusdem Cathedralis, cujus campana major pulsatur eodem modo, quo in prima

specie solemni, atque de facto nuncupatur etiam funus Capitulare.

Quando celebratur juxta primam speciem solemnem & vere Capitulare, Parochus non habet, necque praetendit consuetas praeminentias supra omnes, sed edicit locum Capitulum, nequum est juris dispositione ut infra, sed etiam ita expressis disponente hujus Ecclesiae caeremonialis, vulgo Bernardino seu Ordinarium nuncupatur. Quando vero juxta secundam speciem, nullam e converso controversia est super praeminentia Parochi debitis supra omnes de reliquo clero.

Orta vero est controversia in tertia specie praedicta, quando scilicet interveniunt Archiepiscopus & Consortiales cum pulsatione campanae, ita ut funus Capitulare quoque nuncupetur; Atque re delata ad Sacram Rituum Congregationem, prima vice pro Consortialibus contra Parochos responsum fuit, sed concessa nova audientia, in cuius statu Ego pro Parochis scribamus, causa pluries proposita, post plures acriores disputationes, proponente Cardinali Franciotto, recedendo ad decisum, resolutum fuit ad favorem Parochorum, atque in hac resolutione duntaxat perferunt, unde propterea Consortiales acquiescunt.

Fundamentum primae resolutionis, in quo scribentes pro Archiepiscopo & Consortialibus insistebant, totum erat in dicto caeremoniali Bernardi, in quo praescribendo ordinem processionis, fuit funeris, dicitur quod post omnes primum ac digniorem locum occupare debent Canonici, & inter istos Archidiaconus & Archiepiscopus. Unde propterea dicebant inter scribentes, in verbis, ac expressis casum esse decusum ad favorem Archiepiscopi, ideoque non intrabant rationationes & argumenta ad regulam vulgaris textus in *l. ult. aut ille, ff. de legat. tertio*, de qua plene decisum 14. parti. 1. rec. Porissime vero quia extra controversiam erat, quod in funere Capitulari Parochus locum cedebat, atque consuetas praeminentias, seu praeminentia carebat. Et consequenter quod idem procedere deberet in isto casu, in quo etiam funus de facto reputatur solemne & Capitulare, tam in nomine, seu nuncupatione, quam etiam in re, dum accedit pulsatio campanae Capitularis, & quod magis est, intervenit dictus Archiepiscopus, qui est dignitas, in qua representari dicitur totum Capitulum, quod non incongruit ab uno tantum Canonico, seu Dignitate constitui & representari, juxta firmata in *Cesarangulana Canonica* 30. Maii 1650. cor. Donozetto inter suas decis. 856. & in eadem 15. Junii 1653. cor. Albergato, & de qua causa habetur actum sub tit. de Canonici, &c.

His non obstantibus, cum sensu etiam veritatis, contrarium dicebam probabilius, unde propterea posterior resolutio favore Parochorum, iusta, beneque fundata visa est. Ipsi enim assiluit regula generalis, ut in funeribus suorum parochianorum, tanquam in actu, in quo jurisdictionem habent & exercent, praecedere debeant reliquos omnes non jurisdictionaliter intervenientes, tanquam in propria parochia, in qua Parochus praecedit omnes quavis digniores, & in majore dignitate, vel officio constitutos, ut apud Peniam decis. 261. juxta Lugdunensem alias 204. juxta Venetam impressionem in Zamoren. jurium parochialium 23. Maii 1644. cor. Pentingerio cum aliis in Ampurien. & Civitatem. praecedentes hoc edem tit. disc. 17. Et in specie praecedentiae debite Parochi supra Archiepiscopum, habetur in Pampilonen. praeminentiarum 22. Martii 1604. coram Litta, & in eadem prima Junii 1609. coram Pampilio. Ad quod etiam conferunt decisum in dicta Ampurien. & Civitatem. praecedentiae 28. Novembris 1659. & 19. Aprilis 1660. coram Melio, de qua supra, dicta disc. 17. quod scilicet Canonici Cathedralis associantes Episcopum in visitatione non praecedant inferiori Capitulo Collegiatae in ipsa eorum Ecclesia, quoties non Capitulariter, sed singulariter interveniunt, quoniam aliud est agere de corpore Capituli, aliud vero de singulari Canonici & Dignitatibus.

Ubi enim intervenit ipsum Capitulum, tunc Ego met admitebam dictum caeremoniale ita observatum, esse rationabile ac iudicium, quia Capitulum constituitur & representatur dicitur ipsum corpus Ecclesiae Cathedralis, atque saltem habitu habet jurisdictionem Episcopalem, & superioritatem supra Parochos, ac reliquos omnes, ideoque merito praeminentia sibi debetur, ac deducitur in dicta Ampurien. ac etiam infra in Calaritano. funerum disc. seg. Atque tali casu interveniente toto Capitulo, Archiepiscopus tanquam secunda Dignitas occupat illum locum, quem in reliquis omnibus processionibus, alii quae actibus occupare solent; Non inde tamen inferri potest ad casum, in quo solus Archiepiscopus interveniat tanquam singularis, juxta distinctionem, de qua in dicta Ampurien. & Civitatem. disc. 17.

Et

Et quomvis videretur etiam intervenire corpus universale, seu collegiarium Consortialium constitutum in ea Ecclesia quoddam Collegium, cuius ipse Archiepiscopus est caput, unde propterea in actibus Capitularibus se facit extraneum a Capitulo, ut advertitur in alia Parmen. disc. praeced. Ad instar illius Collegii quod in Metropolitana Ecclesia Neapolitana, seu in capella S. Restituta constitutum hebdomadarii, cuius est caput Cimiliaria, ut habetur dec. 99. parti. 10. rec. Non inde tamen inferri potest, quod intervenire dicatur capitulum Cathedralis, quod constituitur a solis Canonici, & juxta Ecclesiarum consuetudines, etiam a Dignitatibus, non autem a beneficiariis, qui dicuntur ministri & servitores Capituli, juxta Glossam & Canonitas in cap. ultimo de clericis non residentibus, Cavaler. dec. 57. Rot. dec. 59. p. 7. rec. & passim.

Et quomvis regula sit, quod Collegia & corpora universalia praecedunt personas singulares, quomvis istae essent alias digniores ex personis, seu membris, ex quibus dicta Universitas constituta est, ut in allegata Ampurien. & Civitatem. At tamen id intelligitur, vel in propria Ecclesia, vel in loco tertio, in quo omnes pariformiter privato jure interveniant. Secus autem in illis functionibus, in quibus Parochus intervenit jurisdictionaliter, & tanquam Praefatus, seu Pastor, quoniam excepto Capitulo Cathedralis, in quo viget dicta ratio jurisdictionis & superioritatis, in reliquis qualitas collegiaria nullius est momenti.

Ad conclusionem vero, quod Capitulum, etiam in uno Canonico, vel Dignitate representari potest, respondebam idem, quod habetur de deductis in dicta Ampurien. ut scilicet id procedat, quando reliquis omnibus impeditis, in uno, vel duobus non impeditis ipsi Capituli est representabile, qualis erat casus in dicta Cesarang. quia reliqui extra censurati; Secus autem ubi adest ipsum Capitulum de facto, sed in eo actu non interveniat, quoniam, ut habetur in eadem Ampurien. unum & idem corpus individuum, eodem tempore in duobus locis esse non potest, unde propterea ut in plebique locis visis praedicatum, quod ad funus convocatur totum Capitulum, quod Capitulariter intervenit, ac dicitur funus Capitulare, tunc Parochus cedit locum, atque officium celebratur ab uno ex Capitularibus; Quando vero inter illos de clero voluntarie convocatos, invitantur aliqui ex Canonici & Dignitatibus, quos partibus invitare placeat, seu juxta aliquam Ecclesiarum consuetudinem, interveniunt illi, qui in ead. vel hebdomada servitium prestant, & tunc quia intervenire dicuntur jure singulari, non autem Capitulari, Parochus habet consuetas praeminentias supra omnes.

Nullius autem momenti in proposito videbantur pulsatio campanae, invitatio Capituli, & nuncupatio funeris Capitularis, quoniam isti videntur actus mere caeremoniales, inducentes aliquam majorem honorificentiae speciem, discedentes a funeribus simplicibus, nullatenus vero, nec de jure, nec de facto, exinde inferri potest ad effectum controversiae.

ANNOT. AD DISC. XXI. & seqq. ad XXV.

De hujusmodi functionibus funerum, & exequiarum videbantur deducta in tit. de Regular. disc. 65. & sub tit. de Paroch. disc. 23. & 25. & seqq. ad 30. & disc. 42. & 43. & quando Regulares praecedant Clericos faculares, infra, discursus 52.

**CALARITANA FUNERUM
PRO CAPITULO ECCLESIAE METROPOLITANAE,
CUM REGULARIBUS.**

Casus disputatus in Sacra Congregatione Episcoporum, & Regularium, & resolutus ut infra.

An capitulo Cathedralis interveniente in funere, quod celebratur in Ecclesia Regularium, praeminentia facienda officium pertineat ad Praelatum Regularem in propria Ecclesia, vel potius ad digniorem de capitulo.

S U M M A R I U M.

- 1 Facti series.
- 2 Resolutio Sac. Congregationis.
- 3 De probatione immemorabilis, quod sit difficultis, & qua occasione de illa frequentius agatur.

- 4 De differentia inter observantiam interpretativam, vel praescriptivam, & quando una, vel altera sufficiat.
- 5 In funeribus in Ecclesia Regulari officium est celebrandum a Praelato Regulari, non a Parocho, & de ratione.
- 6 Secus ubi intervenit capitulum Cathedralis, & de ratione.
- 7 Quod Capitulum Cathedralis etiam in Ecclesiis Regularium habeat aliquam jurisdictionem & superioritatem.
- 8 Ubi Episcopus intervenit in Ecclesia Regulari ipse privatim ad Praelatum Regularem habet praeminentias.
- 9 Capitulum Cathedralis praecedit capitulum Collegiatae, vel Praelatum, seu Rectorem in propria Ecclesia.
- 10 Declarantur resolutiones Sac. Congregationis editae favore Regularium contra capitulum Cathedralis.

D I S C. XXII.

Orta controversia inter capitulum Ecclesiae Metropolitanae Calaritanae, & Regulares illius Civitatis, An in pompis, & solemnitatibus funeribus, quae ultra reliquum clerum facularem, & Regularem, celebrantur etiam cum interventu capituli in Ecclesia Regularium, praeminentia facienda officium spectaret ad primam Dignitatem, seu Canonice digniorem, ut hactenus Dignitatem, seu Canonice digniorem, ut hactenus observari consueverat, vel potius ad Praelatum Regularem ipsius Ecclesiae, juxta ipsorum Regularium praesentem noviter excitatam; Etre delata ad Sac. Congregationem Episcoporum & Regularium, haec rescriptum pro Praelato Regulari, nisi ex parte capituli doceretur de consuetudine immemorabilis, ad quam proinde justificandam obtentis literis memorialibus, earumque vigore factis probationibus ad Curiam transmissis, denuo assumpta fuit disputatio in eadem Sac. Congregatione super hujusmodi probationum relevantia, an scilicet constaret de requisitis immemorabilis desumptis ex vulgari glossa in cap. 1. de praescript. in sexto. Et proposita causa proponente Cardinali Franciotto, ob aliquam votorum discrepantiam, nulla capta fuit resolutio, incurruntque remanet, an illa ulteriorem progressum haberet, cum amplius actum non audierim, vel quia fuerit concordata, vel quia mutaverit defensiones.

In hac ultima disputatione, inspectio erat potius facti quam juris, super dicto scilicet testium, & an exacte concluderent dicta requisita non de facili in processibus, quae sunt in partibus bene concludi solita, juxta illum rigorem, quom tenet Rota & Curia, ut docet praxis in materia decimatoria, in qua frequentius quam in aliis, vel occasione exemptionis Regularium, vel occasione activi juris decimandi possessi per aliquos faculares, de hac immemorabile agi contingit, ut patet ex tor decisionibus Toletan. & Hispanen. ac aliis, & habetur praesertim actum sub tit. de decimis in Hispanen. decimarum S. Pontis, & in Taurinen. decimarum, & in aliis.

Scribens autem pro Capitulo, reflectendo etiam ad veritatem, pro meo iudicio (quod tamen potius fallax protestabar comparative ad illud tanti tribunalis) aliquam concipiebam admirationem, quod adeo mordicus & rigorose super hujusmodi probatione insisteretur, quoniam pro mea sententia, etiam ex sola juris dispositione, hujusmodi praeminentia debita videtur Capitulo, ejusque digniori, Vel saltem quod id esset in jure dubium, ita ut qualis observantia etiam decennialis sufficeret, tanquam interpretativa magis quam praescriptiva, juxta vulgatum & quotidianam distinctionem, de qua apud Barbo in l. post de rem. n. 46. ff. solut. matrim. dec. 219. & 251. p. 6. rec. & sequissime, quia nisi forte in Curia frequentius; Ac etiam quia cum in jure hic punctus specialis non reperitur expresse decisus, debeat sufficere decennialis utpote magis praeterquam contentari; Sive ad summum, quod tanquam in consuetudine simpliciter contra jus sufficeret quadragenaria, non autem quod requireretur rigorosa immemorabilis, quae aequipollens privilegio Apostolico desideratur in iis, quibus jus vehementer resistit, cum hujusmodi vehementem resistentiam in proposito non dignosceret.

Licet enim ita pluries censuerit Sac. Congregatio Rituum, juxta plures declarationes in magna parte relatas per Barbo de Parocho, p. 3. cap. 29. num. 81. cum sequent. ut scilicet, non docto de immemorabilis, de hujusmodi praeminentia competat Praelato Regulari in propria Ecclesia, atque hoc jure passim vivatur, ut etiam pro certo habitum fuit per Rotam in Romana jurium funeralium, coram Zarata dec. 348. p. 11. rec. de qua causa habetur actum sub eadem intitulo.

ne

in *titul. de Parochiis*, ubi de aliquibus controversiis super huiusmodi iuribus parochialibus inter Parochos & regulares; Nihilominus huiusmodi declarationes procedunt cum parochiis, seu Capitulis Collegiatarum, alique inferioribus Prælati, quorum respectu id recte procedit, quia in Ecclesia Regularium, parochos nullum jus habet, nullamque jurisdictionem, nec actualem, nec habitalem, itat ille, extra propriam parochiam, propriamque territorium exte-rius dicitur, & consequenter positiva juris recedentia adesse videtur, ut privatus in aliena domo private ad proprium dominium, seu Prælatum jus dicere, seu præminentiam habere debeat.

Secus autem dicendum est in Capitulo Cathedralis, quoniam juxta ea, que frequenter habentur *hoc eod. tit.* & in altero de jurisdictione, atque occasione assentientie juris, quam Capitulum habeat in perceptione decimarum in illis diocesis, in quibus parochia non sunt distincta, habetur frequentissime in tot *Teletanis*, & *Hispalen*, ac aliis decisionibus in materia decimarum editis; Capitulum constituit cum Episcopo unum, & idem corpus Ecclesie Cathedralis representativum, cujus jurisdictionis, & præminentiarum actuali exercitium residet penes Episcopum tanquam caput, habitualiter vero est etiam pene Capitulum, quod Sede vacante, seu alia absente, vel impedito Episcopo, ex quodam jure non decreditur, tam in jurisdictionalibus, quam in præminentialibus exercitium quoque habet, ut præsertim ponderatur in *Parment. præcedentia*, & in *Majoricen. præminentiarum hoc eod. tit. disc. 19. & 20.*

Quo posito sequitur, quod capitulum etiam in Ecclesiis Regularium in Civitate, vel diocesi existentium, quamvis exemptis, quoties in eis non concurrat vera qualitas Nullius, & territorii separati, est superior, atque habet jurisdictionem, tam in Ecclesia, quam cum personis, nedum habitalem & nativam ex eo, quod Monachi & Regulares de jure, circumscriptis privilegiis subiecti sunt loci Ordinario, ex his que habentur in *Romana jurisdictionis, seu tituli Cardinalitii, disc. 34.* & frequenter in aliis *sub tit. de jurisdictione*. Sed etiam actualem exerebunt si vacante, seu alia absente, & impedito Episcopo in plerisque casibus, in quibus, etiam hodie Regulares, exemptione non obstantes, loci Ordinario subiacent ex collectis per Barbole *de Episcopo, alt. tit. 109.* & habentur in *Mediolanens. interdicti, disc. 30. & in aliis, eod. tit. de jurisdictione*.

Unde propterea, Episcopo interveniente in Ecclesia Regularium, receptum est, ad ipsum spectare præminentiam habendi thronum erectum, benedicendi populum, alioque præminentiales actus faciendi, private ad proprium Prælatum regularem, non obstante exemptione, que tanquam dativa & accidentalis non tollit præminentiam ad huc durantiam tanquam reliquias primæ Dignitatis & superioritatis. Felin. in *cap. cum non licet, v. 2. de scriptis*, cum quo ceteri pertinentiunt collecti per Grat. *disc. 111. no. 11. cum sequent. dec. 111. n. 8. cum sequent. pari. 5. rec. reperit. post Tambur. de iur. Abb. tom. 3. dec. 113.* & habetur in allegata Mediolanens. *disc. 30.* & frequenter in aliis *d. tit. de jurisdictione*.

Atque abhinc videtur, ut melioris conditionis esse debeat Conventus Regularium cum suo Priore circa præminentiam, quam sit Capitulum Ecclesie Collegiate secularis cum ejus Prælato, cum regulariter clerici seculares præcedant Regulares, majoreque habeant præminentiam; Ideoque cum certum sit, quod quando Capitulum Cathedralis collegiatum, seu capitulariter intervenit, præcedit Capitulum Collegiate, ac parochium, & quemcumque alium Prælatum, & Rectorem quamvis qualificatum in propria Ecclesia, ut habetur in *Ambrunens. Civitatem. præcedentia, hoc eod. tit. disc. 17.* & in decisionibus in ea causatis, ac etiam in *Parment. funerum, disc. præcedenti*; Hinc proinde non videtur, cui fundamento innixa sit hæc opinio favore Regularium, in concursu Capituli Cathedralis, etiam in merito puncto juris, & seculæ quacumque observantia, multo magis ista accedente.

Difficultatem facere videtur, quod inter dictas resolutiones Sacre Congregationis Rituum relatis per Barbosam *ubi supra*, & alios affert una Andrien. emanata cum eo Capitulo Cathedralis. Verum in hoc advertendam consistere æquivo- cum cautum ab illo pragmatico abusu à me adeo declarato, simpliciter insistenti in decisionibus, vel autoritatibus non examinando circumstantias casuum, in quibus ille prodierit; In dicta enim Civitate, quamvis satis numerose habente populum, in duabus tantum Ecclesiis promiscue, & absque terminorum distinctione exerceret cura animarum, in Cathedrali scilicet, & in Collegiata S. Nicolai,

quarum Capitula, nullo designato parochio particulari, istius personam gerunt, unde propterea etiam in simplicibus, & non solemnibus funebribus alique functionibus mere parochialibus, Capitulum Cathedralis, vel totum, vel parte intervenire solent, potius tanquam explicans partes parochi, potissime quia illa videtur quadam potius abusive Cathedralis, seu abusu capitulum, dum præter alium Cathedralium usum & naturam, nullos habet Canonicos, vel beneficiarios in titulum providi solitos, sed exceptis quatuor Dignitatibus, tanquam simplex Ecclesia receptitia non numerata constituitur ex omnibus presbyteris & clericis nationalibus ejus servitio adscriptis. Ideoque istud exemplum adaptabile non videtur huic casui, vel similibus, quando scilicet capitulum Cathedralis, magnam in loco faciens figuram discretivè ad reliquum clerum, intervenit tanquam in sinere solemni, & in functione quodammodo Pontificali, seu primaria, juxta id quod (retenta debita proportione) prædicamus in capellis & functionibus Cardinalitibus discretivè ad alias functiones, que sine interventu Sac. Collegii in Urbe fiunt; Ideoque in hac parte non potui captivare intellectum in obsequium huiusmodi resolutionum, rectè procedentium cum parochiis alique Capitulis & Prælati, non autem cum illo Cathedralis, quando solemnier intervenit in figura capituli, non autem in illa parochi, juxta casum in quo in *dicta Andrien.*

FOROLIVIEN. PRÆCEDENTIA PRO CAPITULO ET CANONICIS CATHEDRALIS. CUM MAGISTRATU ET DECURIONIBUS CIVITATIS.

Causa disputata, in Sac. Congregatione Rituum, & decisus pro Capitulo.

De præcedentia, alique præminentis inter capitulum Cathedralis & Magistratum secularem civitatis, et quod utrumque corpus intervenit collegialiter, Et quid inter singulos Canonicos, & Decuriones.

S U M M A R I U M.

- 1 Causa controversa.
- 2 Resolutio Sac. Congregationis, & de aliis declarationibus ejusdem.
- 3 Consuetudo judicandi inducitur per binas judicaturas.
- 4 Declarationibus Sac. Congregationis Rituum in materia præcedentia, & præminentiarum deferendum est.
- 5 Dignitas Ecclesiastica comparata Soli præferitur temporali comparata Luna.
- 6 Capitulum Cathedralis cum Episcopo constituit unum corpus Ecclesie representativum.
- 7 Capitulum in multis habet jurisdictionem & superioritatem in populum & Magistratum secularem.
- 8 Declaratur de quo Magistratu dubitari potest, an illo præcedat capitulum sine Episcopo.
- 9 Clerici sunt digniores laici, eoque præcedunt.
- 10 Quando personæ singulares præcedant singulos de corpore, cui alias præcedentia debetur.
- 11 De regula *vis non vincit te &c.*
- 12 In materia præcedentia deferuntur consuetudini, & quando.

D I S C. XXIII.

In Sacra Congregatione Rituum, de tribus disputatum fuit inter capitulum Cathedralis & Magistratum secularem Civitatis Forolivien. Primò cumnam deberetur præcedentia, seu alia præminentia, quando utrumque corpus collegialiter & publicè in aliquo actu, seu functione intervenit, præsertim verò in Concone, cui scilicet ipsorum Concionatoris salutatio prius dicitur corpore, seu collegio procedentiam inter singulos de utroque corpore, seu collegio respectivè: Et tertio circa præcedentiam inter aliquem ex Canonicos, & ejusdem Civitatis Potestatem. Et in omnibus de anno 1656, pro capitulo & Canonicis respectivè responsum fuit. Atque mihi pro hac parte scribenti, referendo etiam ad veritatem, probabiles, beneque fundate vise fuerunt resolutiones.

Singula enim controversæ capita examinando, Quatenus pertinet ad primum, inter utrumque corpus, seu Collegium, casus est pluribus decisus per eandem Sac. Congregationem, ut ex pluribus declarationibus relatis per Barbole *de*

Canonicis, cap. 18. numer. 72. cum sequent. Unde propterea quamvis generaliter in judicando satis deferendum sit aliis refoletis, ubi præsertim non semel, sed pluries, quoniam in articulis dubiis bina judicatur inducere dicitur observantiam interpretativam, seu iudicandam consuetudinem in futurum servandam, *Franch. dec. 91. num. 16. 238. num. 3. & 722. num. 11. Theol. in proam. dec. n. 33. Capobl. de baron. pragm. 1. n. 190. & seq. & num. 500. late Rovit. conf. 18. num. 3. & seq. lib. 1. Capyc. Latr. consult. 6. num. 3. Magis vero id procedit in hac Sac. Congregatione Rituum in materia præcedentiarum, seu præminentiarum, nam ejus declarationibus omnino deferendum esse frequenter dixit Rota, præsertim in *Averfana funeralsum 3. Julii 1606. coram Sacro*, que in proposito reputatur originaria, seu magistralis, & frequenter, ut *dec. 24. part. 4. recent. tom. 2. num. 6. cum sequent. dec. 254. num. 4. part. 10. recent. apud Cellium dec. 6. num. 12. & dec. 60. num. 4. apud Orthobon. dec. 46. num. 16. & dec. 220. numer. 12.* atque hoc sufficeret pro resolutionis contraprobatione.*

Retento autem consueto stylo non acquiescendi solis autoritatibus, vel decisionibus, sed examinandi punctum ex integro per rationes & principia. (Quod tamen non omnibus placere solet.) Dicebam quod ubi etiam dictas resolutiones non haberemus, adhuc fine dubio ita responderetur veniret. Tum ex regula generalis, quod ubi concurrunt dignitates ecclesiasticæ & temporales, eo comparationem, que inter illas datur Soli & Lunæ, semper præferitur ecclesiastica, cui prærogativa Soli tribuitur, ad text. in *cap. solite, de majoribus & obedientia*, ubi scribens Casan. in *catalogo leg. Avandi, p. 4. consider. 2. & consider. 78. & admittitur apud Altrograd. conf. 1. lib. 2. ubi concordantes cumulantur in proposito præminentiarum, que utriusque dignitati, seu potestati ecclesiasticæ, & temporali respectivè debentur.*

Tum fortius ex ea viva ratione, de qua scripsit in præcedentibus *hoc eod. titulo*, quod scilicet Capitulum Cathedralis constituit cum Episcopo, quod est caput, unum corpus ipsius Ecclesie representativum ad text. in *cap. novis, de his, que sunt ad Prælatum sine consensu capituli, cum concord. per Gratian. disc. 111. num. 2. cum sequent. Adden. ad Buratt. dec. 903. num. 25. & sequent.* Ex quo resultat jurisdictionis, ac superioritatis supra ipsum Magistratum, tam habitualiter quam etiam actualiter, quando scilicet Sede vacante tota jurisdictione spiritualis ad Capitulum devolvitur, seu penes ipsum ex beneficio juris non decreditur remanet, ac etiam Sede plena Episcopo absente, vel impedito, absque eo quod addit, qui ejus vices legitime expleat; Quinimo & Episcopo præsentem & non impedito, adesse dicitur in Capitulo quadam species jurisdictionis & superioritatis supra dictum Magistratum secularem, ob illam participationem, quam idem Capitulum una cum Episcopo habet in condendis legibus, & Constitutionibus Synodaliibus, ejusdem Magistratus, totiusque populi obligatorii; Quo posito intrat planum principium, quod semper Superior dignior est inferiore & subdito, cumque præcedit.

Et quamvis ubi Capitulum, solum & de per se consideratur sine interventu Episcopi, satis dubitari possit, an intret dicta comparatio Soli & Lunæ; ex eo quod Capitulares respectivè ad Episcopum, cui convenit dicta comparatio Soli, dicuntur Stellæ, unde dubitari potest, an Luna, cui comparatur Magistratus seculares, cessante Sole, stellas præcedat. Atamen hæc difficultas, quam upotè extra casum examinare non potui, percutitur illum majorem Magistratum secularem, penes quem residet merum & mixtum imperium, ac plenam jurisdictionem temporalem, itat representet Principem, seu Dominum, cui dicta prerogativa, seu comparatio Lunæ tribuitur; Hoc autem non congruit huiusmodi Magistratus Civitatum subditatum, merum & mixtum imperium, & gladii potestatem non habentium, cum hæc residant penes Principem, seu alium dominum, aut penes illum majorem Magistratum, qui Principis vices gerit, eumque representat. Unde remanet solum ordo, seu Collegium administrantium bona Civitatis, & sic habentium quamdam administrationem potius economicam quam politicam, cum aliqua modica jurisdictione, que remanet, seu toleratur, vel ob eandem administrationem melius faciendam, vel tanquam umbra, seu imago illius antiquæ jurisdictionis, que originaria erat penes populum, transula deinde in Principem; Atque in hoc consistere dicebam æquivoicum tuentium partes lupus Magistratus, applicando incongruè ad casum, ea que in jure, & apud scribentes habentur de præminentis debitis Magistratus Civitatum, quoniam id procedit in Magistratus Civitatum non recognoscendum Su-

periorum, saltem mediatum, ac habentium jura imperii juxta casum, de quo apud Altrograd. *disc. conf. 1. lib. 2.* cum similibus; In his autem Civitatibus subditis huiusmodi præsentiones remanserunt tanquam umbra, seu reliquie illius status, in quo post scissum Romanum Imperium, ac omnium rerum revolutionem erant, fed quodammodo pro republica getendo, ut in *Pisauran. Molendinarum, sub tit. de feud. disc. 3.*

Quo vero ad secundum punctum præcedente inter singulos de utroque corpore respectivè, ex præmissis plana de sequenti resultat decisio ad favorem Canonicozum, quoniam aut utraque persona consideratur de per se abstracte ab officio, seu dignitate. Et certa est præcedentia Canonici, quia sacerdos vel Clericus dignior est laico, ac semper seculares locum cedere debent ecclesiasticis, ex deductis per Cassanens. in *Catalogo, dicta part. 4. considerat. 6. cum seq.* Aut uterque consideratur in ordine ad dignitatem, vel officium, itat utroque dicantur membra sui corporis respectivè, & tunc quemadmodum corpus Capituli præcedit corpus Civitatis, ita dicendum est inter ipsa membra, quoniam eadem est ratio totius quod totum, ac partis quod partem. Tunc etenim illa persona singularis, que locum cedit Collegio, seu corpori universali præcedit singulos de eodem corpore, quando ipsa absque aliquid dependentia habet dignitatem, cui major præminentia debeat, & sic in concursu Abbatum, aliorumque Prælatorum, & singulorum Canonicozum cum similibus.

Ex his pariter de plano oriri dicebam resolutionem tertii puncti præcedentie inter singulares Canonicos, & Potestatem, cum hic sit Magistratus inferior sine imperio, & gladii potestate, ad quarundam levium casuum cognitionem deputatus per eundem Magistratum Civitatis, cui, ejusque singulis Decurionibus locum cedit. Et consequenter intrat regula *vis non vincit te &c.* Accedente potissimum observantia, que in omni materia reputatur optima interpretis, magis vero ac peculiariter in ista præcedente, in qua ubi non agatur de consuetudine, que generaliter & in universum præcedentiam concedat minus digno supra digniorem, quo casu reputatur corruptela, & satis consuetudini & observantie defertur, ut per Gregor. & Add. *124. 214. part. 4. recent. tom. 2. 85. & 484. part. 5. late Capyc. Latr. consult. 43. dec. 254. nu. 15. & sequent. part. 10. & frequenter*, quia est principium hodie planum.

ROMANA PRÆCEDENTIA INTER CANONICOS REGULARES SANCTI SALVATORIS, ET PATRES CASSINENSES.

Discursus in congressu.

De questione præcedentia in Processionibus aliisque functionibus, inter Canonicos Regulares S. Salvatoris & Monachos Cassinenses. Et an dicti Canonici, clericorum, vel Monachorum jure censendi sint, Et de præcedentia debita Clericis supra Monachos, ac de non interfecando unum ordinem secularem cum altero Regulari.

S U M M A R I U M.

- 1 De antiqua questione præcedentia inter Canonicos Regulares Lateranenses, & Monachos Cassinenses.
- 2 Monachi antiquitus non erant clerici.
- 3 Causa controversa circa Canonicos Sancti Salvatoris.
- 4 In materia præcedentia deferuntur, vel Constitutionibus Gregorij XIII. circa antiquitatem in loco, vel consuetudini.
- 5 Consuetudo irrationabilis dicitur corruptela, & est spernenda.
- 6 Negligentia aliqua non potest præjudicare Ordini.
- 7 An Canonici Sancti Salvatoris sint Canonici per veritatem, vel per nuncupationem.
- 8 Assertiva Pape marci proprio sequentis probat cum distinctione.
- 9 Datur distinctio, quando iustipatronatus dicitur ex fundatione, vel ex gratia.
- 10 Referens quando probet sine relato.
- 11 Observantia quando sit considerabilis.

DISC. XXXIV.

Elebertima fuit quæstio præcedentiæ circa tempora Pii II. inter Canonicos Regulares Lateranenses, habentes in Urbedomus in Ecclesiâ Pacis, & Sanctæ Agnetis, & Monachos Cassinenses, sub dicto Pontifice sopita ad favorem Canonicorum, abinde cetera in hac possessione existunt, cupis informationes & vota habentur registrata apud Tamburin. de iure abbat. tom. 1. quæst. 25. Potissima verò illius resolutionis causa fuit, non antiquitas instituti, sed ratio diversæ hierarchiæ, quod scilicet Canonici tanquam habendi in ordine, seu hierarchia clericorum, prælationem habere deberent supra Monachos, qui antiquitus clerici non erant, neque ecclesiasticos ordines inferiores, vel factos assumere, vel exercere solebant, ad text. in cap. sic vide, & cap. 139. 16. quæst. 1. Jo. Andr. in cap. delictum, de regul. vir. in 6. cum alijs congectis per Sperell. dec. 179. num. 14. & habetur in dictis votis & scripturis registratis apud Tamburin. d. ius. 25. præsertim in voto Cardinalis Casca.

Illi autem Religiosi qui vocantur etiam Canonici Regulares Sancti Salvatoris, in Urbe domos habentes in Ecclesiâ S. Petri ad Vincula, & S. Laurentii extra muros, omnino diversum Ordinem, seu Religionem constituentes, quamvis eodem habitu utantur circa vestem abam cum rochetto, & bireto. Nihilominus supra rochetum deferunt scapulari, ac habent etiam quandam cappam nigram, qua in processionibus, & functionibus uti solent, tanquam speciem cuculle totorum corpus tegentem, ita ut dictam cappam gestantes, Monachorum potius quam clericorum secularium figuram facere videantur, proindeque non obstantibus & solationibus, cum subsecuta observantia favore Canoniarum Lateranensium, ut supra, dicti illi Canonici in processionibus aliisque functionibus, digniore loco quam clericis cedere consueverunt; Cum autem circa initia Pontificatus Alexandri VIII. quando multa circa ritum ecclesiasticum innovata fuerunt, Papa intento eis manifestata esset, quod tanquam Canonici, istorum potius, quam Monachorum figuram in processionibus aliisque functionibus facere deberent, incedendo scilicet dimissa cappâ nigra, cum vesticula, rochetto, & bireto, non dimisso tamen scapulari; pariter abo supra rochetum deferri solito, ad differentiam dictorum aliorum Canonicorum Lateranensium, ut ab eis distinguerentur; Hinc proinde ex ista innovatione orta est præcedentiæ quæstio cum dictis Cassinensibus.

Et introducta causâ in Congregatione Rituum, scribentes hinc inde, magnam vim constituebant in indaganda utriusque instituti, seu Religionis origine, & antiquitate, eo modo quo in dicta alia antiqua controversia per tunc temporis scriptores satis elaborata fuerat. Alii vero scribentes pro Cassinensibus, præcipuum vim constituebant in duobus fundamentis magis proximis, & certis, pro quibus iustificandis opus non erat veritatem exquirere ab historicis, & chronologicis sæpe fallacibus, ac æquivocis traditionibus; Quorum unum consistebat in Constitutione Greg. XIII. quæ regularitatem illiusmodi controversiarum normam, ut scilicet attendi debeat antiquitas fundationis Monasterii, seu introductionis in loco. Et alterum super consuetudine, cui in hac materia satis deferendum fuit, præsertim in illa Urbis ex deductis in Salernitana, dist. seq. & in alijs hoc eodem titulo.

Pro Canonici Regularibus scribentibus, agnoscendo istorum præsertim duorum fundamentorum magnam vim, ita ut pæne insuperabilia viderentur, ac etiam quod nostrum fundamentum maioris antiquitatis instituti, cui aliqui ex nostris satis innituntur, esset periculofum, utpotè non de facili concluderetur iustificabile; Ideo in congressu pro causæ directione, iuxta laudabilem stylium desuper habito, erant in sensu, ut neglectis dicto fundamento, & quibusdam alijs levitatibus, quæ per aliquos deducebantur, præcipuum quibusmodi tunc, ac totius fundamentum consistendum esset in qualitate huiusmodi Religiosorum, eorumque situ firmando. An scilicet nostri inter Canonicos, & clericos, vel inter Monachos constituti essent; Postquam enim eorum collocationem in ordine, seu hierarchia Canonico, vel clericorum, resultabat de consequenti eorum antelatio supra Monachos, ex eisdem rationibus, ex quibus pro alijs Canonici Regularibus, ut supra determinatum fuerat, ita ut dicta determinatio statum facere diceretur, ad nor. in leg. ingenuum, ff. de ingenuis, & manumiss. atque omnia motiva in

dicta alia controversia deducta, in præsentem ex rationis identitate suffragarentur.

Atque hinc cessare dicebam solidum fundamentum, quod pro Cassinensibus valde stringebat, circa observantiam, quia cum hac præjudicialis esset universo ordini clericali, ideò etiam tanquam corruptelæ species potius reprobanda esset, quam non possit aliquorum clericorum confusus præjudicare circa eorum universum ordinem concernent, ad communiter notat. in cap. si contingat, de foro comper. Accedente præsertim violatione symmetriæ ecclesiasticæ distinguens ordinem Monachorum ab ordine clericorum; Incongruum enim est, ut intra eundem clericorum ordinem, Monachorum intermixtio cernatur. Unde propterea rectè applicari posse dicebam deducta apud Gregor. dec. 310. & adden. ad eum ibid. & dec. 124. ex consil. Abb. 21. lib. 1. cum alijs ibidem, ut scilicet uti consueverit est irrationabilis, tunc tanquam corruptelâ sperni debeat, & considerari etiam Rota apud Merlin. dec. 637. num. 18. cum alijs apud Sperell. dista dec. 179.

Ac etiam quia, vel negligentia prædecessorum huius instituti professorum, vel eorum actus facultativus in deferendo dictam cappam nigram, per quam, velato habitu clericali, dictum inconveniens vestire dicebatur (dum apud populum Monachorum potius figuram ita facere dicebantur) perpetuum præjudicium ipsimet Religioni facere non poterat, ex his quæ in materia non usus privilegiorum circa debitam distantiam habentur deducta in Janen. privilegiorum coram Rojas inter suas dec. 327. & 356. & latius in ead. 28. Junii 1649. coram Corrado, dec. 357. p. 10. v. c.

Quod autem illi Canonici, non ex sola nuncupatione, seu concessione & privilegio, & ad instar, sed essentialiter & secundum veritatem essent tales. Dicebam expificandum non esse ex chronologis & antiquis traditionibus, cum iste essent rectè referribiles ad eam nuncupationem, quæ ex privilegiis & fictione resultare potuit, unde propterea fundamentum contriter flante contraria consuetudine, quæ ita potius capienda esset tanquam huius dubii declarativa, ut infra. Sed probari observabam ex declarationibus, ac dispositionibus assertionibus Summorum Pontificum, ad quos pertinet ecclesiasticos ordines erigere, & instituire, seu eorum qualitatem declarare, præsertim per Callistum III. Constitut. 2. ibi: Nos Priorum, & Canonicos fuisse, & esse veros Canonicos Regulares declaramus, & per Julium II. Constitut. 20. §. 5. ibi: Nos eos ut existentes vestire, & indubitate monachos Regulares etc. Unde qualitas Canonialis resultare non dicitur ex fictione privilegii, sed ex veritate sic asserta per Papam, quem non ad partem narrativam, sed assertivè & motu proprio loquentem, de mendacio redargueret non conceditur ad text. ex parte, de re scriptis, cap. si Papa, §. fante, de privileg. in 6. Clement. 1. de probat. ubi scribentes, de quibus Gabr. de probat. concl. 2. numer. 4. Merlin. dec. 838. numer. 1. Adde. ad Gregor. dec. 239. numer. 10. & ad Buratt. dec. 621. numer. 17. & seq. plenè Rota in Bononiæ. Archiepiscopos 23. Martii 1648. coram Corrado, dec. 168. per. 10. recentior. ubi bene distinguitur in materia iurispatronatus, an verba Papæ concepta sint per modum privilegii, ac fictionis, & similitudinis, seu æquipationis. Vel potius per viam declarationis, seu positivæ assertionis præexistentis veritatis, quia nempe in primo casu Papa concedendo iurispatronatus ex privilegio, licet per amplissimas clausulas decernat, ut illud habendum sit, ac si ex vera fundatione, & dotatione, vel alia causa onerosa, adhuc tamen dicitur ex gratia, quia per quamcumque verborum & clausularum amplitudinem non desinit esse ex privilegio, atque dicitur ex fundatione & dotatione per fictionem, seu æquipationem, non autem per veritatem; Secus autem in secundo, quod Papa se offendentem informatum de iis quæ facti sunt, positive affectat illud iurispatronatus competere ob Ecclesiæ fundationem, vel dotationem à patris factam. Et sic non per viam concessionis novi iuris, sed per viam authenticationis, & attestationis rei de præterito, ac præexistens veritatis.

Multò magis ubi non agitur de iis, in quibus utpote in facto consistitibus Papa decipi potuit, seu per diversam facti veritatem comprobantur convinci de errore, seu quod ita fictè, ad faciendum magis amplius & tutum privilegium huiusmodi cautelam adhibere voluerit, sed de consistitibus in iure, seu de iis, quorum veritas & subsistentia ab ipsomet afferente pendet, cum ad Papam pertinet decernere, vel declarare distinctionem ordinum Ecclesiasticorum, seu etiam eorum naturam commutare, faciendo clericos, vel Canonicos illos, qui prius tales non essent. Ideoque fortius

ejus

8 An Observantes & Reformati constituant duas Religionis, vel unam tantum, & quando Reformati distinguantur à Religione antiqua & matrice.

DISC. XXV.

IN Civitate Salerni, ab antiquo fundatus fuit Conventus Minorum Observantium sub titulo S. Nicolai, moderno autem tempore, alter eorumdem Minorum strictioris observantiæ sub titulo S. Laurentii, Inter unum verò, & alteram fundacionem, plures diversarum Religionum Conventus in eadem Civitate fundati sunt; Cum autem ad præscriptum Constitutionis Gregor. XIII. pro dirimendis tot controversiis, quæ vel ratione antiquitatis instituti, vel ex privilegiis vertebantur super præcedentiis, statum esset, atque per plura Sacra Rituum Congregationis decreta firmatum, attendi debere antiquitatem fundacionis Monasterii in loco. Necnon per eisdem Sacra Congregationis decreta statum esset, quod pluribus eisdem Religionis Conventibus in loco existentibus, sub unius tantum Cruce omnes uniti incedere deberent; tanquam unum corpus sine distinctione Conventuum representantes; Ideo in incidentibus dictis Patribus Reformatis S. Laurentii unitis cum PP. Observantibus sub Cruce antiquioris Conventus S. Nicolai, stante ipsius antiquitate, præcedentiam semper habuerunt abique controversia super alios Religiosos postmodum in Civitate receptos; Quia verò in funebribus, seu exequiis, ac etiam in aliquibus particularibus solemnitatibus & processionibus devotionis gratia fieri solitis, convocatio unius, vel alterius Conventus pendente à privatorem voluntate, frequenter dabat casus, quod in functione interesset soli Patres Reformati S. Laurentii cum propria Cruce, ob non convocacionem Patrum S. Nicolai; Hinc proinde orta fuit controversia usque ab anno 1629. inter istos ac dictos alios Religiosos præcedentes à Reformatis occupari non debere illum digniorem locum, quem occupare solent, quando incedunt uniti, cum PP. antiquioris Conventus, cum ita proprium Conventum representent cæteris moderniorum, sed de re lata ad dictam Sacram Congregationem Rituum, illa de anno prædicto censuit præcedentiam uniformiter debere dictis Fratribus, five incedant uniti, five sint unius & non alterius Conventus, atque ita servatum fuit usque ad annum 1646. quando denuo dicti Patres S. Augustini & consortes eandem controversiam in dicta Congregatione instaurarunt.

Sed me pro PP. Reformatis scribente, circa initia Curiae, quando adhuc, utpote indeterminatus, minus Advocati formiter non susceperam, perlitum fuit in antiqua resolutione, denuo confirmata de anno 1648. & merito, dum Constitutio 74. Gregor. XIII. quæ in hac materia hodie est norma, non concedit præcedentiam Monasterii, vel Conventibus particularibus, sed Ordinibus, seu Religionibus, ut præcedat voluit iuxta antiquitatem receptionis in loco, ut liquet ex illis verbis: Ille ordo qui prius Monasterium in loco habuerit, præcedat. Et sic receptio unius Monasterii est causa ut universa Religio locum occupet, quamvis deinde plura alia Monasteria in eodem loco fundaret, quia pluralitas Monasteriorum non tollit unitatem corporis, quod unicum dicitur ex omnibus Religiosis ejusdem instituti constitutum, quamvis stante eorum excrecentia, five ob populi commoditatem, in pluribus domibus, seu Conventibus viverent. Atque ita generaliter per eandem Sacram Congregationem determinatum fuit de anno 1617. ut scilicet antiquitas primi Monasterii toti Religioni suffragaret etiam pro alijs postea ædificandis, dum præsertim omnes sub unica Cruce tanquam unum corpus representantes incedunt, quia præcedentia dicitur acquisita Ordini non loco, ut apud Barbof. de iure Eccles. lib. 1. cap. 43. numer. 193.

Arque ita etiam declaratum fuit in Urbe, in qua plura ejusdem Religionis Monasteria diversis temporibus fundata existunt, talique est observantia, qualem attendendam esse quamvis in aliquo adversaretur dictæ Constitutioni Gregorij firmatum fuit ex eisdem Congregationis decreto de anno 1593. approbato per Clementem VIII. & relato per Quarant. in summa Bullar. verbo præcedentia, Campanil. in divers. jur. can. rubr. 12. num. 121. Barbof. de Episcopo, alleg. 78. nu. 35. Lezzana in summa, verbo Præcedentia in princip. & alios de materia tractantes.

Pro altera parte scribentes, ad ostendendum istos PP. quando soli incedunt, in loco suæ receptionis incedere debere, respondebant dictam omnium præcedentiam resultare à prærogativa antiquioris Conventus, cum quo accessorie alii

ejus assertivæ deferendum esse dicebam circa ea, super quibus disponere potest, ut constat apud eisdem superius allegatos; Et conferunt quæ habemus de referente, nullam faciente probationem sine relato, quia si agitur de actu, cuius perprobatio pendet à potestate referentis, adhuc fineret lato probat & sufficit, quoties tamen non consistet relationem, cum non fuisse in ordine ad voluntatem modificandam, & cum animo non facienti actum, nisi quatenus in relato contineatur, & ad ejus limites.

Verum etsi præmissa in puncto juris, ad veritatem etiam reflectendo, aliquam soliditatem habere viderentur. Adhuc tamen mihi non leve inerebat difficultatem adeo longæva observantia, eo magis attendenda, ex quo de temporibus prædictæ alia antiquæ controversiæ cum Canonici Lateranensibus, adhuc isti in eodem statu existerent, prout hodie existunt, dum tunc jam prodierat dictæ Apostolicæ Constitutionis declaratio, quæ Canonici Regulares ut supra, Et nihilominus, in eadem Urbe existentes, atque de dicta favorabili resolutione cum subsecuta observantia omnino verisimiliter informati, per sæculum acquirerunt, signum clarum quod se inter Monachorum potius quam clericorum ordinem agnovissent, ita ut observantia prædicta capiendam non esset tanquam inductiva novi juris, seu destructiva illius prærogativæ, quæ alia ratione ordinis clericali de jure competet supra ordinem monachalem (cum tunc urgens ac solidum videretur supra insinuatum fundamentum, quod huiusmodi consuetudo utpote præjudicialis universo ordini clericali, & deturpata ecclesiasticæ symmetriæ pro corruptelâ potius habenda esset) sed tanquam declarativa, seu interpretativa illius veritatis, quæ alias dubia esset, ut scilicet in Civitate in sola nuncupatione, seu privilegio nuncupata, Monachos potius se declaraverint; Accedente præsertim qualitate habitus Monachis potius, quam clericis congrui, tam ratione scapularis supra rochetum delati, qui Monachorum proprius videtur, quam etiam ratione cappæ in quadam forma, quæ cucullæ potius species esset; Licet enim in ordine ad scapularum, huiusmodi unum Canonici Regulares, ac alios, eo modo quo videmus in Canonici secularibus diversarum Ecclesiarum ejusdem Civitatis, quod unius insignia ab alijs omnino diversa deserunt. Attamen unio etiam capere, magnam inerebat difficultatem, accedente præsertim longævâ observantia, cum discretiva aliorum Canonico, ut supra. Unde concludebam, majorem esse timorem quam spem quoad causam exitum, qui fuit, ut continueretur in ultimo statu.

SALERNITANA PRÆCEDENTIA.

PRO PP. MINORIBUS STRICTIORIS OBSERVANTIÆ VULGO REFORMATIS.

CUM PP. SANCTI AUGUSTINI, ET PLURIBUS ALIIS RELIGIOSIS EJUSDEM CIVITATIS.

Causa decisus per Sacram Congregationem Rituum pro PP. Minoribus.

An præcedentia quæ ratione antiquitatis competit uni Monasterio alicujus Religionis, competat etiam alijs ejusdem Religionis Monasteriis modernioribus adversus alias Religiones, quæ medio tempore inter unum, & alterum eorum Monasteria in loco fundarunt.

S U M M A R I U M.

- 1 Falli series.
2 In materia præcedentiæ attendenda est antiquitas fundacionis Conventus.
3 Ubi eisdem Religionis plures Conventus sunt in eodem loco, omnes sub una Cruce Conventus antiquiores incedere debent.
4 Quid si Religiosi Conventus modernioris interveniant in functione sine illis Conventibus antiquioris, quomodo locum occupent.
5 Fundatio unius Monasterii suffragatur universæ Religionis in eo loco.
6 Observantia in his materiis satis attendenda quamvis in aliquibus adversetur Constitutioni Gregorij XIII.
7 Quod Religiosi diversorum Conventuum habent diversam institucionem.

alii uniti necdunt. Secus autem ubi solus proprius Conventus representatur, & potissimum ubi inter unius, vel alterius Conventus Religiosi aliqua Institutum diversitas considerari potest, unde restorquendo motum observantiae, ipsam deducunt in contrarium respectu Reformatorum Ordinis S. Augustini, seu B. Mariae de Monte Carmelo, Camaldulensium, & aliorum, quia necdunt in proprio loco, neque in tempore prerogativa antiqua Religionis, nisi quatenus sub ejus Cruce, ac uniti tanquam constituentes unum corpus necdunt. Hinc proinde dicebant idem servandum esse in presentibus, dum Religiosi istius modernioris Conventus sunt Reformati strictiorem Observantiam professentes, qui non ita subjacent Religiosi Conventus antiquioris, ita ut non omnino diceretur unicus Ordo, idque apud aliquos impressionem faciebat.

Verum nimis leve mihi videbatur obiectum, quod etiam eventus declaravit, quoniam ex hujus Religionis Constitutionibus, ac etiam ex Decretis Apostolicis, dicitur omnino unica religio nullam continentis diversitatem, inter professores observantiae strictioris, qui Reformati vulgo nuncupantur, & alios qui illam non adeo strictam professentes vulgo nuncupantur de familia, quia haec est quaedam discretio nominis, nullam inducens discretionem religionis, dum omnes unicum habent Generalem & caput, in cuius electione, aequalis ac indefinita est omnium virium Intirmita Professorum electio activa & passiva, solumque quoad Provinciales & alios inferiores ministros, aliqua discretio pro bono pacis, ac meliori regimine, cum expressa praeservatione unitatis corporis moderno tempore introducta fuit, ac etiam quoad aliquam strictiorem vitae normam considerabilem in ordine ad transitum, qui etiam sub certa forma datur, ut in Papien. & aliis sub tit. de regularibus. Quod non iam procedit in dictis aliorum religionum Reformatis, corpus, seu ordinem inere distinctum ab antiqua religione continentibus cum proprio capite sub titulo Generalis, vel Vicarii, ad cuius aequam, & passivam electionem, non solum Reformati jus habent, sed etiam mixtura antiquae religionis, cuius Generalis & caput illi agere habent. Vel in aliquibus aliquam medietatem ac fatis remanentem praesentiam retinet. Unde inaccessus separatus provenit ab ipsorum Reformatorum voluntaria separatione, quia etiam intervenientes antiquae religionis professoribus, adhuc ipsi necdunt volunt separati, ut respectu istius religionis S. Francisci praedictam in Conventualibus, Capucinis, & PP. tertii Ordinis Italiae, utpote diversae corporis cum proprio, & separato capite constitutibus; Quae omnia in presentibus cessabant. Ideoque licet casualiter religio unitus Conventus in functionibus non intervenirent, hoc tamen non tollit unitatem Ordinis, cuius per fundationem primi Conventus locus dignior quaesitus fuit. Si enim ex 24. Canonice Capituli constitutibus, duo tantum intervenirent pro peragendis functionibus Capitularibus, ex quo alii, vel essent impediti, vel intervenire nolent, totumque Capituli esse dicitur in illis duobus, dummodo non adit aliud corpus Capituli, ut in Caesar-Augustiana sub tit. de Canonice, & Ampriens. praecedentia, ut eod. tit. de 17. cum similibus. Ac etiam quia factis incongruentum esset, ut una & eadem Religio, modo unum, & modo alterum minus dignum locum occuparet, idcirco iusta fuit resolutio.

BAREN. THRONI BALDACCHINI PRO PRINCIPLE AQUAEVIVAE CUM PROMOTORE FISCALI BAREN.

Causa disputans in Sac. Congregatione Rituum, & resoluta ut infra.

An feudatarius, & Baronibus habentibus titulum, sui dignitatem, liceat in suorum feudorum Ecclesiis habere Thronum elatum, seu baldachinum; Et an ea quae in iure, sive ex caeremonialibus disponuntur de praeminentiis, Ducum, Marchionum, & Comitum, conveniant huiusmodi Baronibus dictis respectivo titulos habentibus.

S. U. M. M. A. R. I. U. M.

- 1 Fallit, eties.
2 Resoluta in Sac. Congregatione.
3 Diviso inspectio.
4 De rationibus dictae resolutionis Sac. Congregationis.
5 Jusse, non autem spoliate possidet ex facti iudicis.

- 6 Fallit, & quando etiam factum iudicis dicitur spoliatum.
7 Quando in tres regulae super spoliis, vel attentatorum purgatione ante omnia.
8 Quando edificatum non obstante nuntiatione novi operis demolendum.
9 Qui non habet potestatem concedendi, habet tamen iurisdictionem declarandi illius rei competentem.
10 An Episcopus sit principaliter interessatus in huiusmodi praeminentiis, & quando.
11 Sufficit citare principaliter interessatum.
12 Quando Episcopus dicitur habere interesse in omnibus causis Ecclesiarum Diocesis.
13 Servitus dicitur alienatio cadit sub exco. Ambrosio.
14 Quod praeminentia delata Ducibus, & Marchionibus non debentur feudatariis inferioribus habentibus eam dignitatem.
15 Principi debetur Thronus elatus in Ecclesia.
16 An Principe absente erigi etiam possit Thronus cum sede vacua.
17 Quis proprie dicitur.
18 Barones & feudatarii inferiores licet habeant dignitatem, haec non dicitur vera, sed obfusa.
19 De individuatione feudorum dignitatis.
20 Disposita in caeremoniali de Ducibus, & Marchionibus, de quibus intelligantur.
21 De statu & consuetudine provinciae Baren. in materia baldacchini Baronum.
22 Praeminentia quaesita ex feudo transeunt in successorem.
23 Declaratur conclusio, de qua num. 4. & an ad sita possit resisti iuris.
24 De praxi inter Papam, & Imperatorem.
25 De moribus Italiae circa minorem Episcoporum existimationem & autoritatem.
26 Dantur exempla & comparationes pro subsistenda in hodiernis titulis hac praeminentia.

D. I. S. C. XXVI.

Oppida Aquaevivae & Jovis diocesis Baren. de antiquo domino Ducum Adriae usque ab antecedenti saeculo ad instantiam creditorum, iuxta morem regionis, fuerunt sub diuturno sequestro usque ad annum 1614. in quo de ordine Sacri Consilii impetra fuerunt sub alta per Paridem Pinesium, ob cuius alatis breve tempus, defectum, in idem sequestrum redierunt, sub quo ob magnas diffusiones habitas in creditorum conventu, de quo habetur actum in Neapolitana Consensus, sub tit. de feudis, disc. 109. steterunt usque ad annum 1665. in quo emptas fuerunt per Marchionem Carolum de Mari, qui obtempo etiam super dicto Oppido Aquaevivae titulo, seu dignitate Principis, audita fama & traditione, quod in eisdem Oppidi antiqua Collegiata, seu majori Ecclesia, hoc intermedio saeculorum tempore ad meliorem recentemque fructuram redacta, Duces Adriae antiqui Domini, Thronum elatum, seu baldachinum cretum haberent, Agniti etiam fere generali consuetudine Titularum hujus provinciae habendi huiusmodi praeminentiam etiam in ipsius Ecclesiis Cathedralibus ut inquit; Hinc proinde sede Metropolitana vacante, cum dicit Collegiata Archipresbyteri quamvis sub lite esset in possessione eundem iurisdictionis ordinariae & cumulativae cum Archiepiscopo, coram isto tanquam iudice ordinario plures induxit testes dictae fama & traditione, ac etiam de auditu ab eorum parentibus & majoribus, assensentibus de visu. Dictaque probatione facta, obtinuit sententiam executioni demandatam super reintegracione ad dictam praeminentiam, utpote ex feudo quaesitam, quod tamen cum interdicto Ecclesiae impugnationum fuit per Vicarium Capituli Baren. dictaque impugnationem prosequente novo Archiepiscopo, atque introducta causa in Sac. Congreg. Rituum, ista opinando, quod hoc esset attentatum sede vacante, non obstantibus infrascriptis fundamentis, decrevit quod ante omnia dicta attentata purgatio cum reintegracione Ecclesiae pristino statui faciendae esset amoto baldachino.

In disputationibus legitur in dicta Sac. Congregatione habitis, duae erant inspectiones, una ordinis, an scilicet adesse dicerentur hec attentata, quae in primis & ante omnia, non admittit discussione meritorum, iuxta attentatorum naturam, purganda venient, & altera circa iustitiam & meritum negotii principalis.

Quidquid autem sit de motivis prudentialibus, de quibus ad Jurisconsultos, & Advocatos agere non pertinet. Quatenus pertinet ea quae iuris sunt, Magistri scribenti pro dicto Baro-

Barone, seu Principe, parum probabilis, seu nimis rigorosa videbatur dicta resolutio, inspecta praeteritum consuetudine regionis, seu provinciae, dictaque inspectiones distinguendo; Quatenus pertinet ad primam ordinis, terminus attentatorum verè non cadebat, cum nulla desuper adesset lis, vel inhibito, ex quibus resultaret iudicis, seu legis spreus, in quo attentatum consiliter dicitur, solumque preterit poterat intrare terminum spoli, quod scilicet Sede vacante, quando nil est innovandum, & parte non citata nec audita (qualem Sac. Congreg. praesupponat esse Archiepiscopum), de facto & propria auctoritate Ecclesia eius libertate spoliata esset, fuit huic novae servituti subiecta; Non curando, quid sequutum esset mediante sententia dicti Archipresbyteri iudicis ordinarii. Tum quia ejus praeterea iurisdictione sub controversia, tum etiam quia ad ipsum tanquam Praetorem inferiorem in aliena diocesi non pertinebat concedere huiusmodi praeminentiam, circa quam iuxta sensum & observantiam eisdem Sac. Congreg. etiam ipsorum Episcoporum, seu Archiepiscoporum iurisdictione retinenda est, quia non possunt se ingerere, atque haec erant fundamenta Archiepiscopi, quibus in causa Congregatio decrevit huiusmodi spoli, seu attentata purgationem ante omnia sequendam.

Verum haec, inspectis regulis iuris, non videbantur substantia, quoniam spoliator dicitur non potest, neque attentator, nisi per sententiam iudicis ordinarii immittitur, seu integratus fuit, ad text. in l. i. §. si de acquir. posses. l. 1. §. 2. ff. ne vis fiat ei cum concord. plene collectis per Postum, de manu. obfer. 12. dec. 67. n. 1. p. 10. recent. & passim.

Et licet, etiam in facto iudiciali, quoties illud est nullum vel notorie iniustum, dicitur spoli, cuius ratione priori possessori pro iudice expulso, iuxta receptam quotionem praxim, conceditur etiam manutentio, magis practica quam reintegratio vel privilegium via executiva, seu exclusionis appellacionis suspensiva, quod nisi interdicto possessorio conceditur, & alteri denegatur, dummodo tamen in casu iniustitiae sit iustitiora, quo nullo valeat velamine offuscari, ut aliqua dignoscatur differentia inter ordinariam remedium appellacionis, ac revocationis iudicis, & illud extraordinarium iuxta receptam distinctionem in Romana, de Bombellis coram Sacro, dec. 9. apud Post. de manu. cum qua passim proceditur, ut per eundem Postum, de obser. 12. n. 8. §. 9. dec. 67. p. 10. rec. Buratt. & Add. dec. 158. Cavaler. dec. 337. §. 470.

Attamen hoc dicitur quoddam spoli iuris, seu interpraetativum ex legis fictione, seu interpretatione resultans, quod subiectum non est illis rigoribus, quibus subiacet spoli verum & de facto, quod ad differentiam istius dicitur violentum. Nam etiam in terminis attentatorum, quae magis in iure odiosa sunt, & criminosa reputantur, intrat haec distinctio inter attentata facti, & attentata iuris, seu dolosa & non dolosa, ut in prima specie intrat rigor omniumque purgationis, denegata audientia attentati, licet autem in altera, in qua arbitrium de facili interponi solet pro eorum rejectione ad finem litis, & praevia cognitione boni iuris, potissime, ac facilius ubi purgatio sequi non potest, nisi cum aliquo scandalo, ut ita dicitur habetur apud Carill. dec. 248. in fin. dec. 176. n. 32. & 275. p. 11. rec. 657. p. 3. rec. Gregor. & Add. dec. 276. ubi allegatur concordantia, ac habemus in praxi frequentissimum.

Quod si simili habemus etiam in materia nuntiationis novi operis, quod ubi male edificatum non continet dolum, ac delictum positivum, quamvis de jure veniat demolendum, nihilominus quia id sine scandalo, ac publico ornatus deturpatione sequi non potest, si constat de bono jure edificantis, de aequitate, id quod edificatum esset, toleratur, ex deductis per Sord. conf. 154. n. 20. & segg. & dec. 168. n. 2. Gratian. disp. 84. n. 26. & segg. ex Bal. conf. 245. n. 1. & 2. lib. 2. & habetur pluries sub tit. de Servitutibus, cum similibus; Ethic videbatur casus, non curato, an dicto Archipresbytero compereret necne illa ordinaria cumulativa iurisdictione, in cuius possessione de facto erat, quoniam ad partes non pertinet de his inspicere, cum sufficit cum esse in possessione illius officii, seu iurisdictionis, ac publice pro iudice ordinario fe gerere, & reputari ad communiter notata in vulgata l. Barbarus. ff. de off. Praefecti Vigilum, potissime, ubi de hoc non agitur ad effectum subsistendi iudicium, quod faciat statum, sed ad effectum evitandi spoli, seu attentata.

Et quod defectum potestati concedendi huiusmodi iura praeminentialia etiam in Episcopo, seu Prelato sine dubio ordinariam iurisdictionem habente. Dicebat in hoc procedi videri cum antiquo aequivoco. Quoniam aliud est, an competat facultas concedendi aliquam praeminentiam in for-

ma gratia, & privilegii, aliud verò an competat iurisdictione decernendi in petitorio, vel possessorio huiusmodi praeminentiam alias ex privilegio, vel legitima praescriptione competentem; Feuda siquidem nobilita & iurisdictionalia cum titulo, seu dignitate, ac merito & mixto imperio, sive Officia publica, aut publica vengalia & similia iura, sunt de Regalibus Principi reservata, quae ab isto tantum, non autem ab inferioribus Magistratibus, & iudicibus concedi possunt, & tamen per dictos Judices, & Magistratus passim super eorum pertinentia, seu competentia iudicatur, tam in possessorio, quam in petitorio; Et ita pariter in beneficiis Ecclesiasticis etiam concistorialibus, seu alias Papae reservatis, & quae non nisi per istum concedi possunt cum similibus, quoniam iudex non dicitur concedere, sed declarare id quod iam illi competit, & sic decernere quod iam est iudicium, ab alio tamen occupatum, seu alias impeditum, removendo solum cum manu iustitiae obstaculum.

Nullitas quoque obiecta ex defectu citationis Archiepiscopi, seu ex ratione vacationis Sedis, quando nihil est innovandum ad text. in cap. 1. §. 2. sine sede vacante, cum notis concord. neque in puncto iuris subsistentiam habere videbatur, cum recte procederet, ubi ageretur de huiusmodi servitute inducenda, vel innovanda in ipsa Ecclesia Cathedrali, cuius Episcopus est sponus, & Rector immediatus, atque ad eum directe, & immediate pertinet illius defensio. Secus autem in Ecclesia altera inferiori habente proprium Praetorem, si u Rectorem, quoniam hic dicitur sponus & Rector immediatus, quem solum citare sufficit, ex recepta conclusionem, quod citandus est ille, qui est principaliter interessatus, & ad quem principaliter, & directe defensio pertinet, non autem ille, qui habet interesse accessorium, seu mediatum iuxta receptam glof. in cap. ad audientiam, verbo principaliter, de praescript. ubi communiter scribentes, & habetur particulariter actum ad rem nostram in Conversanen. iurisdictionis sub tit. de iurisdictione, disc. 2. ubi de subsistendis iudicibus, seu alias gestis cum Priore, seu Commendatario, non curata omnia citatione M. Magistri, seu Religiosis Hieronymitanae cum similibus, & eod. tit. in Mariscen. & Tirafonen. disc. 13. §. 22.

Licet enim Episcopus dicitur interessatus in omnibus Ecclesiis sine diocesis, earumque legitimus defensor, Innoc. Jo. Andr. & ceteri communiter in cap. auditis, de praescript. Buratt. dec. 498. num. 6. cum segg. Attamen id recte procedit ad effectum, ut volens admitti ad causam, & assistere defensionis, repelli non possit, neque sibi obijciatur de non interesse, eodem modo, quo habemus in Generali, seu Procuratore Generali alicujus Religionis in causis singulorum Monasteriorum, ut habetur in specie deductum in dicta Conversanen. non inde tamen resultat gesta cum proprio, & immediato Prelato, seu Rectore necesse citatione Episcopi, seu Procuratoris generalis remanere invalida, ut latius in dicta Conversanen. disc. 2. 13. §. 22. Ideoque cum illa esse Ecclesia parochialis habens proprium Rectorem, qui erat idem Archipresbyter, vel Collegiata habens proprium capitulum, cuius dicitur Archipresbyter est Dignitas principalis, & caput, sufficere dicebam cum istis huiusmodi iudicium legitime agitum esse. Quodque ubi non adessent probationes, quae dicitur reintegracionem saltem iustae, & probabiliter colorarent, ac excluderent collusionem, & malam fidem, tunc istis accedentibus observabam, potius tam quoad nullitatem actus, quam quoad penas dicti Archipresbyteri, & aliorum intrare posse terminos, seu dispositionem Exco. Ambrosio, de reb. Eccles. non alien. cum haec dicitur servus in Ecclesia sub prohibita alienatione cadens, eodem modo, quoniam in feudis, & aliis alienari prohibitis receptum habemus imponi non posse servitutem sub alienationis prohibitionem cadentem, ut de servitute in Ecclesia habetur in Alexanen. fenestras, sub tit. de servitutibus.

Quo verò ad alteram inspectionem in bono jure, sive super meritis negotii principalis. Quando facti particulares circumstantiae ut infra non assisterent, Egomet scribens pro hac parte admittebam certam esse regulam negativam, quodque generaliter, & abstracte huiusmodi praerogativae Baronibus, & Domicellis inferioribus quamvis dignitatem seu titulum, Principum, Ducum, Marchionum, vel Comitum habentibus, de jure non competunt, iuxta originalem declarationem Sac. Congregationis Episcoporum, & Regularium in una Bojanum. de anno 1618. relatum per Barbol. in summa Apostolicarum dec. verbo Baldacchinum, & alios modernos, & cum quo sensu inconcuse procedit Sac. Rituum Congregatio; id indefinitè prohibendo, ita ut praescri-